

Ką reiškia kairioji garsiosios Pietos ranka?

Viena tema, Mykolui Angelui į Naująjį Pasaulį atvykstant KUN. VYTAUTAS BAGDANAVIČIUS, MIC

1. Ką reiškia kairės Marijos rankos mostas?

Ką reiškia ta atmesta kairioji Marijos ranka Mykolo Angelo Pietoje? Dešiniąja ranka Marija laiko Kristaus kūną, nuimtą nuo kryžiaus, o kairiąją ji daro kažkokį gestą. Tas gestas atrodo nesiderinantis su visa kompozicijos dvasia ir kažką kito reiškiantis. Tai nėra nusiminimą reiškiantis mostas. Tai nėra skausmo mostas. Tai yra tvirtas mostas, reiškiantis greičiau pasipiktinimą. Su juo galima jungti žodžius: "Žiūrėkite, ką padarėte! Kokia begėdytė!"

Šis Marijos mostas nekristų taip akysna, jei nežinotume mistinio jos vaidmens po kryžiumi ir jos kelio Bažnyčios istorijoje iki Viduramžių pabaigos. Marijos rankų laikysena krikščioniškoje ikonografijoje turi savo istoriją. Ankstybajame Viduramžyje Marija paprastai laiko Jėzų abiem rankom tiesiai prieš save, tarsi kunigas konsekruotą ostiją. Tokiu būdu yra atvaizduota Chartre ir Paryžiaus katedrų madona. Rytų Bažnyčios tapyboje vaizduojama Marija ne su minkštųjų rankose, bet su miniatūriniais suaugusių žmogumi. To žmogaus bruožai, be abejo, vaizdavo kurį nors to laiko religininką. Šitokia Marijos su Kristumi vaizdavimo pavyzdį turime ir Chicagos meno muziejuje.

Mykolo Angelo Pietoje Marijos mostas yra visai naujas Vakarų ikonografijos istorijoje. Marijos rankos čia nelaiiko Kristaus centriniame liturginėje pozicijoje, kaip Viduramžiais. Jos čia ir rankos nėra ramiai sukryžiuotos, nuo darbo pavargusios, ar kaip Leonardo da Vinci Monos, Lizos. Marijos ranka čia yra maištingas mostas, rodąs naują kelią Vakarų civilizacijai. Gal tai yra mostas liuteranizmo, kuris, pasipiktinęs Bažnyčios negerovėmis, nusigrėžė nuo jos? Gal būtų jis vaizduoja tradicinių katalikiškų sluoksnių per didelį susinervinimą šios kritikos aki-vaizdoje? O gal tai yra renesansinės kultūros mostas, pradedas bodėtis Kristaus kančios paslaptimi ir rodąs į šalį?

Kiekvienu atveju šis mostas nėra svetimas Mykolui Angelui. Prisiminkime tik šalin atmestą Adomo ranką, kai jis yra Dievo kuriamas Siksto koplyčioje. Ten yra tas pat paslaptingas mostas, nereiškiąs Dievui nei priklausomybės, nei pagarbos. Tai yra Dievo nepaisantis mostas, tai mostas tokiuos rankos, kuri gali greičiau stvertis ginklo, negu ko kito.

ROMA - MICHELANGELO - LA PIETA - (BASILICA DI S. PIETRO) Mykolas Angelas Pieta

Visa tai liudija, kad kažkokio tragiško posūkio filosofija yra radusi išraišką Mykolo Angelo kūryboje.

2. Pietos sukūrimo istorija

Kai Mykolas Angelas kūrė Pietą 1498 m., jis buvo tik 23 metų jaunuolis. Pieta buvo užsakyta senajai Sv. Petro bazilikai, nes dabartinę pastatė po kelių dešimčių pats Mykolas Angelas. Pietą užsakė Prancūzijos kardinolas įrengti Prancūzijos karalių koplyčiai bazilikoje.

Skulptorius, prieš pradėdamas darbą ir suvokdamas savo temą, išstudijavo erdvę, kurioje skulptūrai teks stovėti. Ta erdvė buvo ankštoka. Marija, laikanti nuimtą nuo kryžiaus Kristaus kūną, buvo žinoma tema skulptoriams ir dailininkams ir prieš Mykolą Angelą. Tik šią grupę paprastai sudarydavo daugiau asmenų. Čia dar būdavo vaizduojami: Jonas, moterys ir kiti. Mykolas Angelas pasiiliko tik prie centrinę figūrų: Dievo Motinos ir Kristaus.

Vaizduodamas Mariją, sakoma, skulptorius turėjęs prieš akis savo motiną, kuri buvo jau mirusi. Jis nenorėjo jos vaizduoti nei apsvylusios, nei sužlugusios. Jo vizijoje šitoji

Marija turėjo visada likti skaisčios išvaizdos. Suvokiant kompoziciją, išliko klausimas, kaip liekna moteris gali išlaikyti savo glėbyje mirusio vyro kūną. Norėdamas šią problemą išspręsti, skulptorius padarė Madoną truputį didesnę už jos Sūnų. Ją dar padidina jos galvos nuometas ir plačios drabužių raukšlės apie kojas. Prie šios skulptūros Mykolas Angelas dirbo keturis mėnesius nuo ankstybo ryto iki vėlaus vakaro. Kardinolas skulptorių skatino skubintis, norėdamas prieš mirtį pats ją dedikuoti, tačiau, nesulaukęs pabaigos, numirė.

Bazilikoje pastatyta skulptūra tuoj pat sukėlė didelį visų susidomėjimą. Būriai žmonių prie jos sustodavo, spėliodami, kas jos autorius. Pats Mykolas Angelas mėgdavo, įsimaišęs į žmones, paklausti, ką jie apie ją kalba. Kai ilgai nui pradžioje sklįsti gandas, kad jos kūrėju yra kažkoks milanietis, Mykolas Angelas susierzinęs atėjo nakčia bazilikon ir Marijos krūtinės juostoje iškalė žodžius: "Tai padarė Mykolas Angeles iš Florencijos".

3. Ar ne per vėlai miręs skulptorius?

Šių metų vasario mėn. 18 d.

sukako keturi šimtai metų nuo Mykolo Angelo mirties.

Gana keista, kad didelis renesanso meno žinovas B. Berenson kelia mintį, kad Mykolas Angelas mirė per vėlai. Berenson yra didelis renesanso meno žinovas. Jis yra gimęs Lietuvoje. Paskutiniame savo veikalė, savo dienoraštyje, aprašančiame karo išgyvenimus Italijoje, jis drįsta šitaip išsireikšti apie didįjį skulptorių: "Kalbant apie Mykolą Angelą, kas žino, nuo ko mes būtume buvę apsaugoti, jei jis būtų pasitraukęs, užbaigęs darbus Siksto koplyčioje. Tiesa, mes tada nebūtume turėję žavių Medici antkapio sapnų, bet nuo kiek iškreiptų ir išaukštintų gramozdiškumų mes būtume buvę apsaugoti, kuriuos iki šios dienos padarė ne tiek jis pats, kiek jo sekėjai architektai, skulptoriai ir dailininkai" (246 psl.).

Žinoma, už šią pažiūrą yra geroai atsakinga Berenson teorija, kad tik jaunų kūrėjų darbai yra genialūs. Tačiau Mykolo Angelo jis nemėgsta dėl per didelio jėgos pabrėžimo jo kūriniuose. Jau 1948 m. išleistojo savo knygoj — Estetika ir istorija — jis rašė: "...Mykolas Angelas gyveno tam, kad pieštų nevirškinamus, persitre-

Julija Švabaitė

DIDYSIS ŠEŠTADIENIS

Suklupęs angelas laukia Viespaties Priskėlimo, Devynios liepsnos žvakidė, Sunkūs, variniai aparnai...

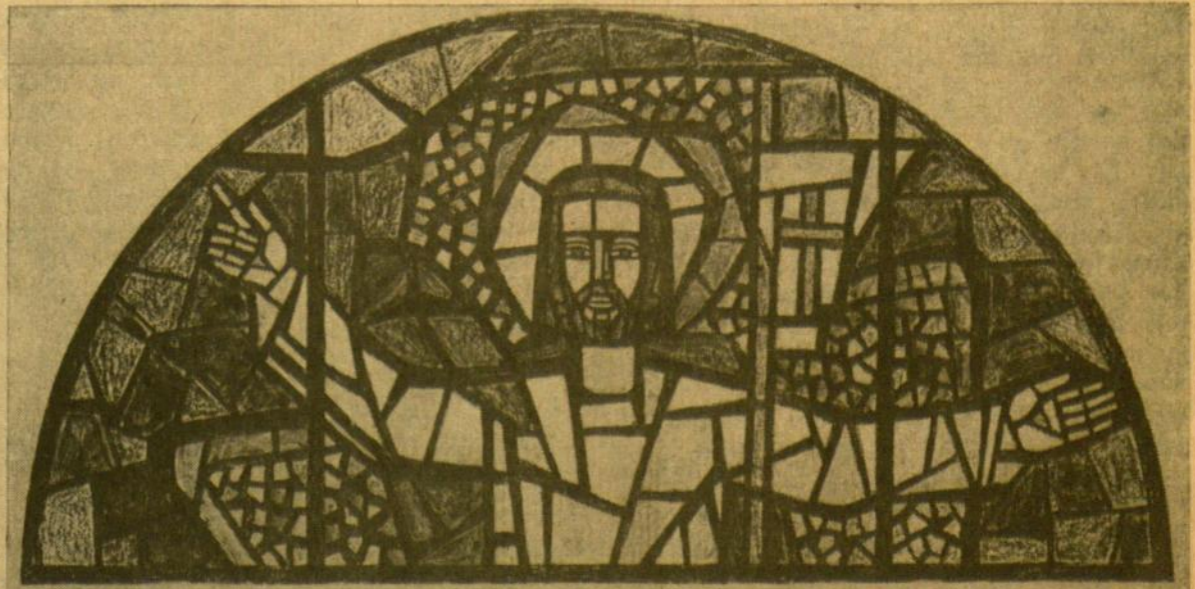
Angelo rankos nusių... Ir mano rankos nusių, Priskėlimo šviesai Neįstiesia delnų.

Kasdien aš savo angelą Aplankau ir jo klausiu, Ar tikėti tavim, o angele, Ar tikėti žmogum?

Šiandien Didysis šeštadienis. Ir mano angelas laukia, Tiesdamas sunkią žvakidę Mano delnan.

niravusius, vagneriškus "Pasakutinio Teismo" atletus ir pompastiškai herojiškas Pauliaus koplyčios figūras". (204 psl.)

Nėra abejones, kad Mykolas Angelas yra ne tik didelis mečininkas, bet ir didelis krikščionis. Jis Sv. Petro ir Povilo bazilikos statybai vadovavo, atsisakydamas net sau priklausančio honoraro. Jis tai darė "iš pagarbos Dievui ir Apašta-

Adolfas Valeška Priskėles Kristus (Skaldyto stiklo vitražas šv. Patriko bažnyčioj, Canutillo, Texas. Klebonas — kun. Jonas Juodeika). (Skaldyto stiklo vitražas šv. Patriko bažnyčioj, Nuotrauka Schube-Soucek

ly kunigaikščiui". Tačiau kiekvienas žmogus lieka tik ribotu žmogumi. Jis neatstoja nei Dievo, nei visos žmonijos. Šalia to, jam daug įtakos daro gyvenamojo laikotarpio nuotakos ir pažiūros. Dėl to, konstatuojant didelio žmogaus trūkumus, nedaroma jam esminės negarbės. Taip, atrodo, reiktų žiūrėti į Berenson priekaištus Mykolui Angelui.

4. Apsivylimo jėga

Jeigu norime suprasti platesnę šių priekaištų prasmę ir jų ryšį su kairiąja Pietos ranka, atkreipkime dėmesį į Nitschė. Jis padės mums suprasti, koks yra ryšys tarp Marijos nepasitenkinimo mosto ir Mykolo Angelo jėgos apraiškų.

Nitschė prikiša krikščionybę, kad ji yra kilusi iš nepasitenkinimo. Budizmas, jo manymu, nėra kilęs iš nepasitenkinimo. Nepasitenkinimas yra tas šaltinis, kuris sukelia ir išugdo jėgą, kaip pagrindinį gyvenimo veiksnį. Nitschė tik džiaugiasi, kad ši pesimistinė jėga Europos kultūroje dar nėra pasiekusi tokio laipsnio, kokio ji yra pasiekusi Indijos kultūroje (The will to power I, 27 psl.).

Ši dvasios kryptis slepia savyje įvairius apsvylimus: religinius, dorinius, politinius ir estetinius (22 psl.). Iš jų kyla vad. stipriųjų protų ir valių žmonių veikla. Kai ši jėga pradeda reikštis, tai žmogus, jos pagautas, auksa jai viską, net žmones (23 psl.). Ši jėga veikia su mokslinio aparato akuliumu (24 psl.). Ji yra dėl jos pačios. Šiai jėgai yra būdinga, kad ji neturi tikslo ir negali jo turėti. Ji kyla iš apsvylimo ligšioliniais savo įsitikinimais. Stebėdamas šios jėgos reiškinius Europos kultūroje, Nitschė mano, kad ji čia reiškiasi, kaip neigimas tiek dieviškos, tiek pasaulinės būties (17 psl.). Dėl (Nukelta į 2 psl.)

ŽODŽIAI IR ŽYGLIAI RYTOJAUS LIETUVAI

Viktoro Mariūno, "Draugo" romano konkurso jūros komisijos pirmininko, žodis šiemetinėse premijų įteikimo iškilėse.

Romano jūros komisijos vardu sveikinu laureatus Kazį Bradūną ir Juozą Kralikauską. Tikime, kad jų premijuotoji kūryba padarys šį vakarą išskirtiniu įvykiu visame mūsų kultūriname judėjime.

Su nuostaba, pagarba ir linkėjimais sutinkame ir palydime Draugo, jo bendradarbių ir mecenatų trylikos metų ištvėrmę ir pasiryžimus.

Kai širdis veda į ieškojimus ir verčia džiaugtis radiniais, visoks darbas darosi įdomus ir lengvas. Tokiu tikėjimu ir jausmais pasiėmė ir įvykdė savo pareigą Draugo tryliktojo romano konkurso jūros komisija Clevelande. Čia su padeka prisimenu jos stropų sekretorių Vacį Rocūną ir kompetentingus narius: Aldo-

Viktoras Mariūnas Nuotrauka A. Gulbinsko

na Augustinavičienę, Petrą Balčiūną ir Vacį Kavaliūną. Buvo tikrai džiugu dirbti su žmonėmis, kurie rodė tiek geros nuotaikos ieškojimus ir tiek žinoviško vertinimo radiniam.

Ši šventė yra kviesta liudyti, kad Draugas į savo konkursinės akcijos keturioliktuosius metus gali eiti ryškiau ir garsiau skambančiu žingsniu. Jo bendradarbiai ir mecenatai nepavargę, jo dėmesio akiračiai prasiplėtę. Šviesa vis ryškiau krinta į dramos ir jaunimo literatūros plotus.

Priemeta yra atslinkusi į skaitytojo pasaulį. Rašytojas tebekuria, leidėjas be jokio lūkesčio būti atlygintu atiduoda knygą rinkai, bet iš ten ji taip išlėto randa kelią į tremtinio lietuvių namus.

Mes vis dar gera dalimi esame išsaugoję jausmus istoriškai Lietuvai, bet be gėdos ir be gedulo išsiskiriam su istoriniais pačiais savimis. Mes vis tebetikime į įvykių apsisukimą ratu, o istorija niekad nesikartoja. Niekad tom

pačiom sąlygom, tuo pačiu vaizdu, tais pačiais vaisiais. Kiekvienai kartai yra skirta istorinį vyksmą perimti tiesiu keliu ir perduoti kitai kartai. Mes esame pasmerkti šios dienos sąlygomis kurti rytojaus istoriją ir likti už ją atsakingais visus amžius. Čia glūdi mūsų likimo tragikos ir garbės galimybės.

Čia ir dabar mes galime ir privalome ieškoti atsakymo, kurie mūsų veiksmai ir kurios aukos kuria mūsų istorinį likimą.

Noriu tik priminti, kad šią vasarą sueis 20 metų, kai bolševikinė grėsmė išstūmė mus į tremtinių kelią visuos pasaulio plotuos. Dangus mūsų davė, kur sustoti, ir kur išlikti. Bet ką šita tremtinystė vieną dieną parvė į namus, ko bus daugiau, negu palikta, negu priešo galia sugriovė ir išniekino?

Ruoškimės parvežti laisvą žodį lūpose, knygose, laikraščiuose ir žurnaluose. Ir būsime sukūrę savo kartos istoriją rytojui ir amžiams.

Prieš ketverius metus po mano pranešimo viename suvažiavime labai jaunas akademikas klausė: kodėl mes turime palaikyti savo knygą? Kur mūsų Šekspyras ir Dostojevskis? Kas mūsų rašo, kaip Ernest Hemingway ir Albert Camus?

Taip. Mes dar, prileiskim, be Šekspyrų ir Dostojevskių. Gal mūsų dar niekas nėra, kaip Hemingway ir Camus. Bet dėl to, ir kaip tik dėl to, mūsų skaitytoju atviras kelias į istorinę misiją. Kei bus jis visa širdim saviškių Bradūno ir Kralikausko, Aisčio, Nagio ir Niliūno, Landsbergio, Barono ir Katiliškio kūrybos skatintojas ir rėmėjas, kai bus jo namuos pirmuoju pasididžiamu turtingas knygynas, jis bus radęs, kuo pradžiuginti save ir savo tautą ir kuo nulūdinti savo ir jos priešus. Čia dabar mes ir esame kviečiami ne tik būti su istorija, bet ir istorijai.

Su meile ir pasididžiamu stovykime rašto ir granito paminklų praeities žodžiams ir žygiams, bet būkime susirūpinę palikti taipgi savo žodžius ir darbus, kad rytojaus Lietuva turėtų kuo gyventi, kuo didžiūotis ir ką geru žodžiu prisiminti.

Šiame numery:

- Ką reiškia Mykolo Angelo Pietos kairioji ranka?
- V. Mariūnas apie mūsų literatūros situaciją.
- Laureato J. Kralikausko žodis.
- Pokalbis su režisierium J. Kelečium.
- Mecenatas J. Evans-Evanuskas apie literatūros galią.
- J. Strolia muzikinėmis temomis.

Mykolas Angelas Dievas kuria Adomą (Freskos Siksto koplyčioje detalė)

Ar nesamokslaujam ir mes prieš karalių

Laureato Juozo Kraliaus žodis "Draugo" premijų įteikime

Rašydamas "Mindaugo" romaną, rūpinasi visų pirma lietuviškais bei estetiniais motyvais. Ideologinę ir patriotinę prasmę bei kitus aspektus teko laikyti antraeiliais dalykais. Tikslas juk buvo parašyti romaną: gi jo egzistencija pareina tik nuo literatūrinio vertinimo. Tačiau šį vakarą — vietoj šnekos apie patį romaną — tebūtinė man leista kai ką pasakyti ryšium su juo: kai ką iš karalių kronikos parašė — Mindaugas — mūsų vienintelis karalius: genialus Lietuvos suvienytojas ir krikščionys, didis karvedys ir europinio mąsto valstybininkas, mongolų totorių ir slavų antplūdžių sulaukęs, Lietuvos nukreipėjas Vakarų kultūros link. Ši toks herojus, tur būt, po didinčių paminklų ten su dviem sūnumis, kurių jaunystėje buvo drauge žiauriai savųjų nužudyti. Kurgi, jeigu ne mauzolejuje, būtų mūsų istorijos uždegtas... Deja, tai kitos tautos iš tiesų taip gerbia savo didvyrius. Kiti tokį savo naujakrūstį karalių šventuoju kankiniu išaukštino.

Buvo vilties: gal išėvija bent jau 700 metų jubiliejaus proga atpažins jo monumentalinę didybę, nuopelius ir auką. Tiesa, Ateitininkų konferencijoje New York'e buvo didelė ir ori karalius Mindaugo akademija. Ar daug kur buvo irgi panašiai? Antai, iš 9,000 lietuvių kolonijos i Mindaugo minėjimą teatėjo 61: labai keista ir neįtikėtina — tai tik 0,6%. O kurgi 99,4%? Maždaug tolygiai naują konkretybę dar vienur kitur. O daugumoje kolonijų Mindaugo minėjimo visai nebuvo. Argi tat nesame ir mes samokslė prieš Mindaugą?

Tačiau gi Tautos Himnas jau pačiais pirmaisiais žodžiais mus moko, kad iš savo istorijos semtumėm sau stiprybę. Argi valia j tai numoti ranka, o ypač išėvijo? Mes turime kuo tvirtai atsiremti j savo istoriją. Tautos istorija gali mums iš dūš atstoti žemę. Tautos istorija yra didelė gaivintoja, auklėtoja bei mokytoja; ji — ga-

linga kovos priemonė. Negi galėtumėm užmiršti, kaip brangi savo tautos istoriją mūsų pranašai: Daukantas, Valančius, Basanavičius, Kudirka ir Maironis?

Mėginame stuksenti j pasaulio dėmesį bei sąžinę, o vengiamo liudyti, kad mūsų valstybinė tradicija daugiau negu 700 metų senumo. Santykiuodami su šventimaisiais, mes šitai neakcentuojame: šitą nutylime. Betgi dėl tautos garbės ir ateities šitą tiesą liudyti yra būtina: apie Lietuvą pernešy jau prieš iškraipytą, suklustotą ar nutylėtą. Kokia gi prasmė mindauginę epochą slėpti slėpti nuo svetimaucyų ir nuo savo jaunimo? Nejaugi mums gėda,

kad ji 700 metų senesnė už 31 Afrikos valstybę, kurios neseniai priimtos j Jungtines Tautas? Juk nuo Lietuvos suvienytojo, krikščionio ir Vakarų link nukreipėjo mirties buvo jau praėję 229 metai, kai Kolumbas atrado Amerikos žemyną. Tad argi nesame ir mes dar samokslė prieš Lietuvos suvienytoją ir krikščionį?

Be abejo, brangi 1918. II. 16 atmintis: naujaisiais laikais tautos didelis laimėjimas. O vis dėlto tai juk valstybės atkūrimo, o ne įkūrimo data. Ji neturėtų mūsų jaunimo ir svetimaucyų akims užstoti didžiąją Lietuvos valstybės praeitį. Tebūtų mindauginė epocha greta 1918. II. 16; tebūtų Vasario 16

Dagys Sukilimo maldai prieš egzekuciją galerijoje Chicagoje. Paroda bus atidaryta balandžio mėn. 4 d.

minima sąryšy su mindauginę epocha. Kodelgi šį didį mūsų valstybininką taip nepropinai dengiame nuo svetimaucyų akių? Argi tat nesudarome įspūdžio, kad lietuviai savo valstybę tėra turėję tik tarp I ir II pasaulinio karo? 13 amžiuje Mindaugo Lietuvą žinojo ir popiežius ir Vakarų Europa. Gi 20 amžiuje Lietuva žemėlapiuose atžymima Rusijos dalimi: netgi enciklopedijose ir atlasuose, kurie išleidžiami Vakaruose. Argi tik kiti dėl to kalti? Kas gi kaltas, jei dauguma Amerikos intelektualų, žurnalistų ir visuomenės mūsų neskliria nuo slavų, jei mus painioja giminytėn su rusais?

Tiek klaidiame samokslė prieš Mindaugą, tiek visoje 700 metų praeityje su šurpuliu regime, kad mūsų tautos nelaimė buvo ne tik dėl kaimynų imperializmo, bet ir dėl savo kaltybių. Baltai pernešy daug kraujo ir jėgų išliejo vidaus kovose. Dėl nesantarvės, suskildimo ir kas sau kovojimo pražuvo karingieji prūsai, dėl to ir dar narsesni jotvingiai. Dėl to vos vos neprazuvo ir mūsų Lietuva. Bet argi ir mes nekaratojame, lyg apkerėti, tų pat nuodėmių? Argi nekaratojame fatališkų klaidų? Tenai milžinkapy mūsų vie-

minima sąryšy su mindauginę epocha.

mės visame religinio, visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo plote. Dėl to šia parsme kairiajame Pietos rankos meste mes galime įvelgti simbolį tų reiškinų, kurie, kaip kultūrinės spazmos, pasireiškė Vakarų kultūroje. Mes esame pastebėję, kad tas atbulinis judesys, kuris taip švelniai išreikštas Madonos rankoje, kada jau pasidarado vadovaujančiu gyvenimo reiškiniu, turi didelę jėgą.

Be abejo, Marijos rankos judesys, Mykolo Angelo išreikštas Petoje, yra labai natūralus. Jis yra natūralus ne tik meninėje išraiškoje, bet ir gyvenime. Kas gali būti labiau natūralu, kaip šitoks pasipiktinimas neteisingo Kristaus nužudymo akivaizdoje? Tačiau čia gali būti nenatūralu, kai šis judesys pasidarado vadovaujanti mūsų gyvenimo filosofija. Kas iš mūsų yra laisvas nuo šitokios spontaniškos reakcijos? Tačiau negerai yra, jei mes visame savo veikime pradėtume vadovautis vien pasipiktinimu. Jis tada išvirstų j jėgą be tikslo.

Kai mes lankysimė Vatikano paviljoną Tarptautinėje New Yorko parodoje, mes, be abejo, sustosime ir prie Pietos, kuri čia yra atveža. Ir tada bus mums progos pamedituoti ne tik apie puikią Madoną, ne tik apie mirštančio ir prisikiliančio žmogaus likimą, bet ir apie atmetą Madonos ranką, kuri yra tokia natūrali, bet kartu savyje slepia tiek daug žmonių sklystykėlių.

6. Atsipalaidavimo mostas

Žinoma, atsipalaidavimo mostas Petoje pirmoje eilėje yra Mykolo Angelo dvasios apraiška. Jis reiškia jo nervingumą, jo gyvenime ne kartą pasitaikiusį susierzinimą, jo norą sudaužyti savo kūrinį (kaip tai yra atsitiškę su vėliava sukurtą jo Peta, stovinčia Florencijos katedroje). Kartais tačiau, tas atbulinis judesys pasidarado jūntamas ne tik atskiro žmogaus veiksmuose, bet įgauna reikš-

Madona su kūdikiu (Toscana po 1250 m.) Chicago's meno institutas.

Ką reiškia kairioji garsiosios Pietos ranka?

(Atkelta iš 1 psl.)
jos žmogus praranda gerokai savo garbės.
Pats Nitschė prisipažįsta šios dvasios atstovu. Jis sako, kad jau kuris laikas, kai mes nežinome, kuria kryptimi mes einame. Mes skubame priešingų vertybių kryptimi: "Ateina laikas, kad mes turėsime atsitiesti už tai, kad buvom krikščionys 2000 metų".

5. Brunhildos nusigrežimas
Tačiau didžiausiu atsipalaidavusios jėgos atstovu Nitschė laiko Vagnerį, su jo didvyriškais personažais. Vagnerį jis puola su jais įprastu besaikinumu. Jis sakosi nekenčias Vagnerio operų, tačiau prisipažįsta, kad jų paklausęs, jis jau visai nebegali klausyti kitų operų.

Vagneris yra šakota asmenybė ir neatrodo, kad ji būtų galima suplakti ir palaidoti kartu su nacizmu, kaip kai kas norėtų. Didelis Vagnerio priešas, Amerikos teatro kritikas E. Bently, apie jo santykį su priekaištais išsireiškė panašiai, kaip mes išsireiškėme apie Mykolą Angelą. "Joks didelis menininkas negali sužadinti tiek daug priekaištų. Ir Vagneris yra didelis menininkas". (A century of hero — worship, 188 psl.)

Vagneris vaizduoja ne vien

antžmogius, bet ir jų tragiką. Štai dievas Votanas skundžiasi valkyrijai Brunhildai: "...ta, kurį aš myliu ir išlaisvinau, išlaisvinto jau nebesulaukiu". (Valkyrija, 2 veiksmai.)

Ypač tragiškai Votanas išgyvena tai, kad Brunhilda išėina skirtingu keliu kištis j žmonių problemas. Ji pati mato savo tragiką ir atsiklaupusi prašo, šio sunaikinama, tačiau savo revoliucinio mosto neatsisako. Votanas dieviškai graudžiais žodžiais su ja atsiveikina, kaip su šviesiausiu savo širdies kūdikiu. Jis sako: "Tu nebejosi daugiau kartu šalia manęs, nei madaus man nepaduosi prie stalo. Aš turiu netekti tavęs, kurią myliu, šviečiantis mano akies džiaugsmu... Laimingam žmogui tu šviesi jo žvaigžde, bet man nelaimingam nemirtingajam, tu užsidarai amžinai". (3 veiksmo pabaiga.)

Brunhilda tokiu būdu yra pasmerkiama pabusti bejėgė "valdingo žmogaus žmona ir klausyti nuo šiol to menko išdidelio". Tu būsi "menkiausiam žmogui lengviausiu grobiu", sako Votanas.

nintelis karalius: Lietuvos suvienytojas, krikščionys, nukreipėjas Vakarų link, gynėjas nuo totorių ir slavų antplūdžių. Jis prieš 728 metus gerai suprato Lietuvos egzistencines problemas, kurios ir šandies tos pačios. Jis iš priešistorijos išvedė Lietuvą istorijon. Ne nuostabu, kad toks — ne prie širdies grobikiškiems kaimynams. Tik šurpiai neįjauku, kad jį ir jo ipėdinį nužudė savieji trumparegiai. Betgi kažkas jau tikrai fatališko, kad net ir mes jį tremėme iš tautos istorijos, kurią jis taip didingai uždegė.

P. SILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Protėzistas
Aparatai-Protėzai, Med. ban. dažai. Spec. pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TEHNIKOS LAB.
Val. 9-4 ir 5-8. Seštad. 9-1.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. Prospect 6-5084

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Seštadieniai 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligonius priimami susitarimu.
Ofiso telefonas: PR 8-3328.
Res. telef. WAlbrook 5-5076

Res. HE 6-1670
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Prilima ligonius pagal susitarimą. Jei neatliepia skambinti MI 8-0001

Ofiso 3148 West 63rd Street
Tel.: Prospect 8-1717
Resid.: 3241 West 68th Place
Tel.: Republic 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 8; treč. uždaryta. Antradienį vakarais nuo 7 iki 8.

DDR. VL. BLAZYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 63-508 ir California Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. Sešt. 2-4 val.
Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Res. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 Elgin
425 No. Liberty Street, Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. HE 4-2524
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarimu.

Tel. ofiso HE 4-5758; Res. HI 5-5225
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2751 West 51st Street
Bendra praktika ir Alergija
Valandos: pirm., antr., ketvirt. 9-9 val., penkt. 10 v. r. iki 9 v. vak. Seštad. 10 v. r. iki 1 p. p. Ligonius priima pagal susitarimą.

Res. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6182 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia skambinti MI 8-0001.

Kronika

• Rengiama lietuvių kalbos gramatika anglų kalba. Kalbininkai Leonardas Dambriūnas, dr. Antanas Klimas, profesorai Rochesterio universitete, ir prof. W. R. Schmalstieg, dirbąs Minnesotos universitete, jau kelinti metai ruošia spaudai plačios apimties lietuvių kalbos gramatiką anglų kalba. Tokios gramatikos anglosaksikame pasaulyje lig šiol buvo labai pasigendama. Netolimoje ateityje "Kultūriniam Drauge" spausdinsime šios gramatikos reikalą ir aplamai kalbotyrinė-

mis temomis platesnį interview su vienu iš minėtos gramatikos autorių dr. Antanu Klimu.

• Lituanistinių temų disertacijos Vilniuje. Kovo 17 d. Vilniaus universitete apgynė disertaciją filologijos mokslų kandidato laipsniam Jonas Bulota (jo tema: "A. Jąsutis - Julmis ir Juozas Stonys (Kritinis realizmas A. Vienaolio 1917-1940 m. grožinėje prozoje)"). Kovo 26 d. gynė disertaciją Lilija Sudavičienė tema: "1588 m. Lietuvos Statuto maksviškio vertimo — redakcijos leksikos ypatybės".

Ofiso HE 4-1444, Rez. RE 7-6867 Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
DR. B. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Sešt. 12-3 v. p. p.
Trečiadieniai uždaryta

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS IR VAIKU LIGOS
2737 West 71st Street
VAL.: kasdien nuo 6-8 val. vak. Seštad. nuo 10 iki 12 valandos.
Trečiadieniai uždaryti.
Ligonius priima pagal susitarimą WA 5-2017.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rez. PROspect 9-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antradienį, ketvirtį ir penkt. nuo 11 iki 1 v. r. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadienį ir šešt. uždaryta.

Telefonas: GRovehill 6-1695
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą. Iškyrus trečiadienius, uždaryta.

Ofiso PR 6-1795, Rez. TR 3-0281
DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
2300 West 51st Street
Oakley Medical Arts
Pirm., antr., ketvirtį ir penkt. nuo 2-4 ir 6-9 ir pagal susitarimą.

Ofiso ir buto tel. Olympio 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šešt. tik susitarimu.

Tel. RELiance 4-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antradienį, ketvirtadienį ir penkt. nuo 1-4 p. p. 6-8-8:30 val. vak. Seštad. 1-4 val., trečiadienį uždaryta.

Tel. ofiso ir buto Olympio 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4988 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškyrus trečiadienius, Seštadieniai 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7158 South Western Avenue
Pirmad., antradienį, ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakara. Trečiadienį, nuo 11 val. ryto. — 1 v. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168.
Res. tel. 259-2919.

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEEmlock 6-3545
(OFISO IR REZ.)
Valandos pagal susitarimą

DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Tel. — PROspect 8-7773
Val.: pirmad. ir ketvirtadienį. 1-4 p. p., antradienį ir penktadienį. 5-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Seštad. 9 v. r. — 2 p. p.
Trečiadieniai uždaryta

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: Pullman 5-6766
Namų: Beverly 8-3946
Pirm., val.: kasdien 6-8 v. v. Sešt. 1-4 v. p. p., trečiadienį — uždaryta.

Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
6159 So., Damen Avenue
Valandos: 1-9 p. p.
Seštadieniai ir trečiadieniai uždaryti

Tel. RE 7-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Ofisas 2659 W. 59th Street
VALANDOS: 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Trečiadieniai ir šeštadieniai uždaryta

Ofiso telefonas — OL 4-2421
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 So. Kedzie Avenue
(Kampus Kedzie ir Archer)
VAL.: kasdien nuo 2 iki 3 val. vak. Treč. ir sekmd. tik susitarimu.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINES LIGOS
2745 West 69th Street
Prilima Sv. Kryžiaus ligoninė.
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. r. ir nuo 6-8 v. v. Seštad. nuo 2-4. Trečiadieniai ir kitu laiku susitarimu telefonu.
Telef. REPUBLIC 7-2290.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA7-7381
1 val. p. p. iki 8 v. v. kasdien; treč. uždaryta; šešt. nuo 10 v. r. iki 1 popiet.

Res. tel. PR 9-6780
DR. L. SEIBUTIS
Inkstų, pūslės ir šlapimo takų chirurgija
Ofisas: Naujas adresas: 2454 West 71st St. (71-os ir Campbell Avenue kampas), tel. 776-2880; 36 N. Michigan Ave., Suite 808, tel. CE 6-7764.
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELiance 5-4810
Res. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-4 p. p. m. ir 6-8 p. m.
Penkt. (11-3 p. p.)
Trečiadienį ir šeštadienį pagal sutartį.

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Resid. telef. WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. Ashland Avenue
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
Valandos kiekvieną dieną 2 — 4 ir 6-8 val. vak. Trečiadieniai ir sekmdeniai uždaryti, pirmama pagal susitarimą. Seštadieniai nuo 3 v. iki 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 5 iki 8 v. v. Sešt. 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priliminsija ligonius tik susitarimu.
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Treč. ir šešt. uždaryta

Telefonas — GRovehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Seštadieniai 1 iki 4 val. Trečiadieniai uždaryta

Tel. PROspect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 South Kedzie Avenue
Ofiso val.: kasdien: 2-4; 6-8. Seštad. nuo 2 iki 4v. Treč. ir sekmd. tik skubiais atvejais ir susitarimu.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. r. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Tel. ofiso CA 8-257, rez. PR 6-6559
Res. 6007 So. Ashland Avenue
Val. 11 v. r. rto iki 3 v. d. p. 4-3 v. v.

K. OSTRAUSKO DRAMŲ "PYPKĖ" IR "ŽALIOJOJ LANKELĖJ" PREMIJERA CHICAGOJE

Pokalbis su režisierium ir aktorium Jonu Kelečium

Su velykiniu Kristaus Priskelimo džiaugsmu, seka ir kitas dvasinės atgaivos džiaugsmas — dramos, o po savaitės ir Lietuvos operos spektakliai. Tai neeilinės šventės Chicagoje lietuvių kultūrinės veiklos orbitoje.

Balandžio 11 ir 12 d. "Atžalynas" viename spektaklyje stato dvi rašyt. Kosto Ostrausko dramas "Pypkė" ir "Žaliojoj lankelėj". "Pypkė" režisuoja Dalia Bylaitienė - Sruogaitė, kooperuojant su režis. Jurgiu Blekaičiu, o "Žaliojoj lankelėj" — J. Kelečius, asistuojant St. Kiełaitėi. Dekoracijų eskizai dail. V. O. Virkau, o išpildymas — dail. A. Kurauskas ir J. Kelečius. Garsų efektus tvarko E. Vilutienė ir Gint. Vėžys, apšvietimas St. Gasiūno ir R. Urbono.

"Pypkėje" vaidina: E. Vilutienė, Vyt. Juodka ir Alg. Kurauskas. "Žaliojoj lankelėj" — K. Almenas, R. Vėžys, V. Juodka, J. Kelečius ir R. Stakauskas. Administratorius — St. Gasiūnas.

Prieš porą savaitių J. Kelečiaus studijoje buvo parodomoji K. Ostrausko dramos "Žaliojoj lankelėj" repeticija. Ta proga ir užsimezgė pokalbis su tos dramos režisierium J. Kelečium:

— Kurie aspektai skatino "Atžalyną" pasirinkti K. Ostrausko dramas šių metų pavasariniam spektakliams?

— Kadangi dabartiniame "Atžalyno" kolektyve yra mūsų jaunųjų jėgų persvara, visai natūralu, kad "Atžalyno" pasirinktas kelias veda moderniosios dramos linkme ar net, gal būt, ir į eksperimentinį teatrą. Todėl ir buvo pasirinktos K. Ostrausko abi dramos, kurios mūsų dramaturgijoje kaip tik šią kryptį atstovauja.

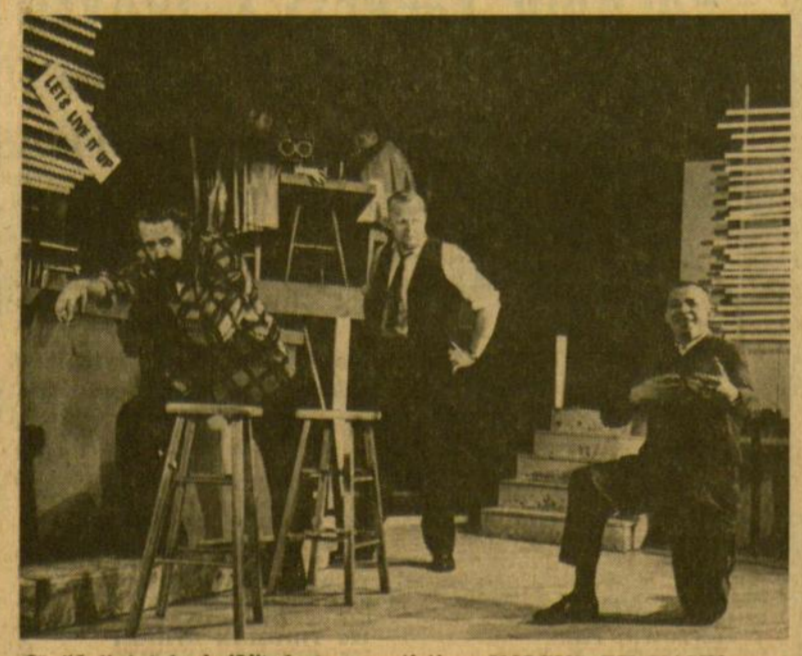
— Žvelgdami į veikale dalyvaujančius aktorius, jų tarpe pastebime ir jaunosios kartos žmones. Kokiu pagrindu buvo atrinkti aktoriai šiomis dviem dramoms?

— Atsakymas į šį klausimą būtų dvejopas. Pirmas — tie mūsų jaunosios kartos žmonės yra "Atžalyno" kolektyvo nariai, tad suprantama, kad jie buvo užimti šiame pastatyme. Antra — mane uždegė jų veržlumas. Kada "Atžalynas" statė B. Pūkelevičiūtės "Aukso ža-

si", tie jauni vyrai atėjo mums į pagalbą ir po to nenuleido rankų, bet, įsteigę satyrinį kabaretą "Antrąjį kaimą", entuziastingai skina laurus, ypatinai mūsų jaunosios kartos žiūrovų tarpe. "Antrojo kaimo" kolektyvas, gal būt, ir bus tas mūsų išeivijos teatro priauglis, dėl kurio nebuvimo taip visi sielojamės. Toji priežastis taip pat skatino pasirinkti tuos jaunus, talentingus vyrus, stant "Žalioją lankelė". Gi Alg. Kurauskas, tai žmogus, kurio pirmasis pasirinktas kelias buvo aktorius, dar jam būnant Lietuvoje "Jaunojo žiūrovo" teatre Kaune. Po to jis ta-

lentingai reikėsi Hanau mieste, Vokietijoje, įsisteigusiame "Atžalynė". Vėliau, žinoma, dailininko profesija nustelbė aktorių, bet širdies gilumoje, tikriausiai, dar toji aktoriška kibirkštėlė teberusena. Manau, kad dėl tos priežasties jis ir sutiko vaidinti "Pypkėje".

Taip pat džiaugiuosi, kad mums į talką atėjo Gintautas Vėžys. Jo veido žiūrovai scenoje nematys, bet jo pulsavimą užkulisyje pajus visi žiūrintieji spektaklį. Tai mūsų efektyvų tvarkytojas, be kurių "Žaliojoj lankelėj" pastatymas būtų neįmanomas. Negaliu nepaminėti ir dailininko Vytauto Virkau,

Iš "Žaliojoj lankelėj" darbo repeticijos. ŽMOGUS BE NAMŲ — J. Kelečius (kairėje): "Baik savo cirka, gana". Viduryje SMUKLININKAS — V. Juodka, dešinėje POETAS — R. Stakauskas. Gilumoje — ŠACHMATININKAI — K. Almenas ir R. Vėžys.

Nuotrauka P. Petručio

"Tvankioj būties palėpėj šią naktį mirs kažkas." ŠACHMATININKAI "Žaliojoj lankelėj": kairėje — K. Almenas, dešinėje — R. Vėžys.

Nuotrauka P. Petručio

"Žaliojoj lankelėj" darbo repeticija. ŽMOGUS BE NAMŲ — J. Kelečius (kairėje): "Tough? O kur toji tavo stiprybė? Kur? Išverstoj krūtinėj ir rėksminguose žodžiuose..." Dešinėje — SMUKLININKAS — V. Juodka.

Nuotrauka P. Petručio

be kurio taipgi kažin ar būtų davę drąsos. Be to, asistente šiame veikale pasikviečiau savo žmoną Stasę Kiełaitę, Kaune baigusią dramos studijas. Ji su "Žalioją lankelė" suaugo kaip ir aš, ir jos pagalba šiame darbe buvau visiškai užtikrintas.

— Kokią teatro kryptį akcentuosite "Pypkės" ir "Žaliojoj lankelėj" pastatymuose?

— Kaip jau anksčiau minėjau, "Atžalynas" nori eiti eksperimentiniu keliu. Šios dvi dramos, kaip visi naujo žanro mūsų dramaturgijoje, labiausiai gal tai ir akcentuoja.

— Tamstą daugelyje spektaklių esame stebėję kaip ryškų, išsiskiriantį aktorį. Kas paskatino šį kartą pasukti į režisieriaus postą?

— Apie režisūrą darba niekad nesvajojau ir, prisipažinsiu, dar ir dabar labiau norėčiau vaidinti negu režisuoti. Nes pabandęs, matau, kad režisieriaus darbas yra nepalyginti sunkesnis negu aktorius. Neuztenka vien išanalizuoti veikale, susigyventi su juo, bet dar reikia suteikti jam visą piešinį, išspręsti visas mizanscenes problemas, sugalėti visas techniškas kliūtis ir tik tada pradėti darbą su aktoriais. Tai yra ilgų valandų ir gilaus apmąstymo reikalaujantis darbas.

Belaukdami Vyt. Valiuko, nusprendėm kol kas dirbti savi-veikloje. Tad ir buvo patikėta ponai D. Bylaitienei - Sruogaitėi "Pypkė", gi man "Žaliojoj lankelėj". Sutikau režisuoti tik dėl to, kad dramą perskaitęs, buvau ja giliai susižavėjęs. Antra, esu Jurgio Blekaičio mokinys, kurio režisūroje teko daug dirbti, vaidinant atsakingus vaidmenis, ir būnant glaudžiam kontakte su juo. Daug ko iš jo išmokau. Šitai taip pat

— Kiek žinome, "Atžalynas", kaip sceninis kolektyvas, gyvuoja dar nuo stovyklinių Vokietijos laikų. Įdomu, kokiais pagrindais jis dabar tvarkosi, kuriuos ryškesnius pėdsakus yra palikęs ir ką ateičiai užplanavęs?

— "Atžalynui" į pagalbą atėjo jaunos, veržlios mūsų jaunųjų visuomenininkų jėgos. Jie perėmė kolektyvo vadovybę, tuo atpalaiduodami pačius aktorius nuo taip sunkios organizacinės naštos.

Gi kalbėti apie ateitį šiuo tarpu yra sunku, nes, dažniausiai, ateities planai pareina nuo aplinkybių. Laukiame atvažiuojant Vyt. Valiuko. O kokia bus tolimesnė "Atžalyno" egzistencija, parodys pati ateitis.

V. Rm.

• Vertinga lietuvių menininkų darbų loterija. Lietuvių menininkų klubas Chicagoje, norėdamas suteikti daugiau lėšų sukilimui parodos premijoms, leidžia loterijon 4 vertingus mūsų dailininkų darbus: A. Galdiko, V. K. Jonyno, V. Petravičiaus ir A. Petrikonio. Bilieto kaina 50 centų. Norintieji dalyvauti šioje loterijoje ir pabandyti savo laimę, bilietų gali įsigyti pas Menininkų klubo narius: P. Gaučį, J. Muloką, A. Kairį, B. Muriną, B. Chomskį ir J. Pautienį.

Lietuvą regime savo dvasios akimis

J. Evans - Evanausko, Draugo poezijos konkurso mecenato, žodis premiją įteikiant

Literatūra, kaip žmogaus dvasios veiksnys, savo turiniu ir savo pavidalu formuoja žmonių bendruomenę. Dar ir šandien, šalia radijo ir televizijos, spausdintas žodis — knyga savo puslapiuos reiškiama idėjomis ir mintimis žmonių gyvenime sukelia vienokias ar kitokias nuotaikas, sukelia įvairius sąjūdžius, didelius sukrėtimus, perversmus, net kruvinas revoliucijas... Iš tikrųjų, kiekviena spausdinta knyga iš savo nebylių lapų sėja gėrio ar blogio sėklą... Ir kas šandien pasakys, kiek knyga kiekvienai tautai yra pagimdžiusi dvasios milžinų, kiek ji sukrovė vertybių kultūros lobynan...

kurią mums, čia gyvenantiems, sunku suprasti, bet kurios pasekmes tik vėliau pajusime... Ką išugdys ateizmo teroras, kuris šandien visomis jėgomis stengiasi užmušti lietuvių sielą, kuris niekina lietuvių tautos tradicijas, jos garbingą praeitį. Lietuvos okupantas tą šandien vykdo ne pagrindėje pasislėpęs, bet žerdamas didelės pinigų sumas, įkinkęs legijonus redaktorių, lektorių ir rašytojų, kad tik greičiau ir sėkmingiau pakeistų Lietuvos dvasinį klimatą.

Man ypač, šia proga, malonu pasveikinti DRAUGĄ, lietuviškosios spaudos puoselėtoją, kuris skatina kūrybai lietuvių rašytojus ir poetus, gyvenančius laisvame pasaulyje, kurių jų parašytomis knygomis praturtina mūsų knygų lentynas. Man labai malonu pasveikinti visus mūsų rašytojus, gyvenančius laisvame pasaulyje, šios dienos laureatus, o ypač mielą poetą Kazimierą Bradūną. Mano supratimu, laisvame pasaulyje gyvenęs rašytojas savajai tautai jos šiandieninės tragedijos metu yra anas biblinis ugnies stulpas, kuris kadaise tyruose beklaidžiojančiai žydų tautai rodė kelią.

Man ir mano mielajai žmonai Eleonorai yra malonu būti Kazimiero Bradūno poezijos knygos mecenatais. Tik vienas dalykas man ir mano žmonai skaudina širdį, jog žinau, kad iki šiol buvę laureatų mecenatai yra patys savo akimis regėję Lietuvą, vaikščioję jos keliais, matę plačiasias žydinčias pievas, matę tykiai tekantį Nemuną, banguojančią Baltiją, jos gintaro grūdais nubarstytus smėlio krantus... Aš ir mano žmona šio žavingo mūsų tėvų krašto savo akimis nematėme. Bet mes jį regime savo dvasios akimis, matome jį lietuviškoje knygoje. Tad mes mylime lietuvišką knygą, mylime lietuvių sukurtą poeziją... O poetui Kazimieriui Bradūnui linkime, kad ši knyga nebūtų paskutinė.

Knyga nepamiršta — ji gyva amžinai, ji amžiais kalba ir sklaidžia dvasią. Tik, deja, ir ši dvasios jėgos apraška piktą žmogaus gali būti panaudota didžiųjų žmogaus vertybių sunaikinimui... Su šios jėgos galia žmogus tironas gali nukalti

Mecenatas J. Evans-Evanauskas taria žodį "Draugo" literatūros šventėje.

Nuotrauka A. Gulbinkso

žmogui taipgi ir vergo pančius... Bet ir atvirksčiai, knygos jėga ryžto ugnimi taipgi gali uždegti tautas laisvės kovai.

Knyga kultūringo - civilizuo to žmogaus dvasinės maistas. Tik, apsaugok Viešpatie, kad ši maistą teiktų dvidešimtojo amžiaus tironas. Mes žinome, kokių dvasinių maistų šandien Lietuvos okupantas maitina kūnu ir dvasia pavergtą lietuvių... Tai lietuvių tautos baisi tragedija,

Velykos Sardinijoje

B. CIPLIAUSKAITE

Kaip ir kiekvienam katalikiškam krašte, Velykos Italijoje švenčiamos iškilmingai, sutraukdamos dar taipgi didžiulius būrius turistų. Įdomu tačiau tai, kad čia kiekvienas gali net pasirinkti skirtingą būdą joms pamatyti. Romoje susispačia tie, kuriuos domina bažnytinės apeigos ir kurie tai šventei pridoda tikrai religines reikšmes. Jau nuo Verbų sekmadienio kiekviena bažnyčia ten pradeda specialias apeigas: vienur galima stebėti Didžiojo Ketvirtadienio "Tenebrae", kurių metu užgesinama žvakė po žvakės, kol visa bažnyčia paskęsta tamsoje; kitur Didžiojo Penktadienio kojų plovimas, kartais net paties popiežiaus atliekamas; po to — Priskėlimas. Į visa tai nedaug teisišioji tipingos tautinės ypatybės: tai krikščioniškos Velykos, nors ir iškilmingesnes, negu daugelyje kraštų. Todėl liaudies meno ir papročių mėgėjai pasisklinda po įvairias provincijas. Taip pvz. beveik visoj Sicilijoje galima užtikti visai

panašias procesijas, kokios yra tipingos ispanų Didžiajai Savaitėi. Tai lengvai išaiškinama daugelį metų trukusia ispanų okupacija toj saloj, palikusia pėdsakų ir jų dialekte.

Įdomesni papročiai išsilaiškė Sardinijoje, kuri taip pat eilę metų kentė ispanų jungą. Prie tos įtakos prisideda iš kaimyninės Korsikos ateinantys daugiau prancūziški papročiai bei noras išlaikyti tikrai itališką gyvenimo būdą. Tai viena iš charakteringiausių italų salų, kur ir žmonės, ir kalba visai kitokie. Ir Velykos ten ne tokios triukšmingos ar iškilmingos, tačiau giliai išgyvenamos. Didžiosios Savaitės ispaniškos procesijos išliko tik vienam pakraštyje ir netoli nuo jo atsiskyrusioj salelėj. Visur kitur tai tik susikaupimo ir pasiruošimo dienos. Didįjį Penktadienį nutilsta staklės, piuklai, plaktukai. Daugelyje namų visi darbo įrankiai net sukraunami į sandėliuką, išardomos staklės, o jų vieton pastatomi stalai su gėlėmis ir specialiais valgiais. Visur matyti pagrindinės namų apyvokos įkarštis. Net ir restoranuose tą dieną nerasi nei mėsos, nei žuvies, o namuose daugelis ir visai nevalgo. Lyginant su Ispanija, stebina ir tai, kad nedaug žmonių priešvėlykinėmis dienomis teina į bažnyčią: atrodo, lyg visai lauktu pagrindinės šventės — sekmadienio.

Didysis Šeštadienis praeina panašioj nuotaikoj: atsipalaidavime nuo visų darbų, susikaupime, laukime. Man jis liko atmintinas tuo, kad vienas nuotykiškas vaizdžiai pailiustravo tikrą kaimo žmonių krikščionišką dvasią. Bevažiuojant iš vieno miestelio

Salų pakrantės

Viduržemio jūroje

į kitą, mums sprogo dvejios padangos. Pirmoji pravažiuojanti mašina sustojo, pasiūlė savo atsarginę, palydėjo iki mechaniko ir šį įtikino, kad sutaisytų mūšiškes. Vargšas žmogelis, jau pasirošęs šventėms, ėmėsi darbo, ir už pusvalandžio galėjom pajudėti tolyn. Atsisveikindamas jis pasisakė, jog yra tikintis, bet Dievas jam atleisias už tai, kad dirbo tokią dieną, nes mus palikti bėdoj irgi būtų prasilenkimas su Jo įsa-

kymais. Taigi, galėsiąs švęsti Velykas su ramia sąžine. Pati tipingiausia Velykų Sardinijoje dalis tai sekmadienio procesija ir iškilmingos mišios. Priskėlimo jie neakcentuoja. Jį atstoja taip vadinamas "S'incontru" — "Susitikimas". Iš vienos bažnyčios išnešama Marijos statula su juodu vualiu, uždengiančiu visą jos veidą. Iš priešingos pusės atlinguoja nukryžiuotas Kristus. Prie centri-

nės bažnyčios jie abu susitinka ir po eilės priklauptų bei nusilenkimų visai suartėja. Tada klebonas, kuris sekė Marijos statulą, nuima gedulo vualį nuo jos galvos, ir tuo pačiu momentu prabyla visų bažnyčių varpai. Iš lėto visa procesija — dabar Kristus jau šalia Marijos — grįžta į katedrą, ir ten laikomos iškilmingos mišios. Taigi, sardiniečiams reikšmingas ne tiek prisikėlimas ir visos žmonijos atpirkimas, kiek motinos susitikimas su sūnum. Tai labai gerai apibūdina jų šeimyninio gyvenimo supratimą, kur ryšiai tarp visų narių nepaprastai glaudūs.

Velykų dieną ištraukiami neįsivaizduojamai puošnūs tautiniai rūbai iš kraičio skrynų, pasirodo auksiniai papuošalai, kurie net stebina prašalaitį mažuose kaimečiuose. Moterys mirga nuo spalvų (bažnyčioje sunku atitrakti akis nuo jų daugia-raščių, aukso ar sidabro siūlais siuvinėtų škepetaičių); vyrai oriai žingsniuoją, pasi- puošę aksominiais kostiumais ir apsiavę aukštais auliniais batais. Kas ten beužklustų, kiekvienas kviečiamas prie velykinio stalo, vaišinamas niekad nenustojančių tektėlių vynu. Visas kaimas skamba nuo dainų, kiekvienam veide matyt atsipalaidavimas nuo visų rūpesčių. Net kalnų banditai — kurių ten vienoj srityj dar gerokai gausu ir su kuriais ir man teko susitikti — su-grįžta tą dieną į namus, ir bendru susitarimu valdžios atstovai jų "nemato". Taika užviešpatauja visur, ir kiekvienas jaučia turįs teisę į džiaugsmą bei poilsį.

O KO JŪS VIS DAR LIŪDIT?

Pokalbį muzikinėmis temomis tęsiant

JUOZAS STROLIA

Ir ko taip bailiai nerimstama dėl vienišo beginklio kareivio, jei džazo armija taip auga ir jos karo žygiai prieš klasikinę ir modernią muziką neša tik laimėjimus?;

Argi Stravinskis ir Bartokas tikrai džazbandininkai?

Mano menkystai yra didelė garbė, kad į anąjį recenzinį raštą, tilpusį "Kultūriname Drauge" vasario 29 d., atsiliepiama tokiu plačiu mastu, kad nepraeinama, tartum pro lavoną. Čia turiu galvoj V. A. Simkaus rašinį — repliką man — praėjusio šešt. "Kultūriname Drauge". Tačiau argi gresia kam nors didelis pavojus, kad suaugusiems žmonėms reikėtų šauktis pagalbos: Ei, jūs ten, Stravinski, Bartok, Hindemithe, Raveli ir viso pasaulio enciklopedijos, apginkite mus nuo didžiausio mūsų priešo Stroliaus ir padėkite mums iškelti mūsų tangus ir kitas muzikėles su būgnų ir tarškalių triukšmu iš barų ir karčiamų aukščiau viso pasaulio operų ir visų lietuviškų ansamblių!

Į aną muzikos vakarą patekau nė per apsirikimą, bet reklamos buvau klaidinamas. Bet kaip čia nutiko, kad gerbiamasis mano oponentas pasirinko paklydusių gervių kelią?.. Juk nei Stravinskis, nei kiti muzikai, kurių pagalbos šaukiamasi, nesikieminėja džazbando draugų puseje. Ir neįmanoma dar vis atsiranda žmonių, kurie svajotų banaliuos dviejų laipsnių harmonijos tangus sulyginti su Stravinskio ir kitų panašių kūryba?!

Paryžių gyvenamas, Stravinskis ne sykį buvo patekęs į finansinius sunkumus, bet ir stambiomis pinigų sumomis leidyklų gundomas, atsisakė rašyti džazo muziką: "Aš juk esu menininkas, — argi jūs to nesuprantate?" — nukirsdavo. Bartokas rinko ir harmonizavo vengrų ir rumunų liaudies dainas solistams ir ansambliams, o ir visi kiti suminėtieji neradė džazo muzikos.

O ką gi sako Maironis

Užverbavimas mūsų tautos pranašo — poeto Maironio į garbintojų ir apgynėjų eiles yra daugiau negu linksmas. Maironis į šį reikalą nė su peruku nebūtų tikęs, tad ir jo "Nebeužvenksi upės bėgimo" panaudojimas mano recenzijai suniekinoti skirtos straipsnio antraštė yra panašus į skambias biznierių Kūčių meto reklamas, trimtuojančias per televiziją, kad "mergaitė ir moteris, Kristaus gimimo šventės proga nenusipirkusi mūsų modernių perlon marškinėlių, nepajus, kas tai yra "Christmasspirit!" Maironio poezija tiek yra gimininga su džazo muzika, kiek Kristaus gimimo šventės su reklamuojamais skalbinėliais.

Bet argi mūsų tautoje galėtų būti žmonių, kuriems dar nebū-

ty žinoma, kad Majornis šaukė lietuvišką žmogų ne džazo kultūvuoti, bet nedviprasmiškai jį graudeno, kad "Tas ne lietuvis, kurs jos būdo, jos žemės dainų nemylės", o sielodamasis savos žemės dainų likimu, toliau tęsė: "Tėvynės dainos, jūs malonios, taip širdį žadinat saldžiai! Kodėl tai mūsų gražios ponios negieda jūsų jau seniai?"

Kur gi aš taip pasakiau?

Iš V. A. Simkaus rašinio aiškėja, kad gerbiamasis mano oponentas arba visai nebuvo skaitęs mano recenzijos, tik kitų prašomas bus tą rašinį pasirašęs, arba, jei jis buvo skaitęs, tai iš jo rašinio dvelkia marksistinės dialektikos dvasia, nes tik marksizmo apsučiuose kraštuose primetami žmonėms jų niekada neištarti žodžiai, neraišyta literatūra, nedaryti darbai. Ir ano straipsnio autorius pifabrikavo ir mano vardu pateikė skaitytojui postringavimus, kad aš pamiršęs, kas esąs ritmas, nemėgstantis pramoginės muzikos, kad "pasipiktinęs" ir pan. O kur nors vienu žodžiu buvo mano parašyta, kad pramoginė muzika mums nereikalinga? Iš kur ir nuo kada ano rašinio autoriui pasidarė "taip aišku", kad man nepatiko "audringi plojimai"?

"Daugumos audringi plojimai"

Žinoma, autoriui, kuris, karingai pradėjęs, pabaigoje pripažįsta esąs tik muzikos mėgėjas, diskusijos muzikos temomis negali eiti sklandžiai, ypač kada ne abiejoms pusėms aišku, jog muzikos kūrinių ir jų išpildymo vertės nenulemia "daugumos audringi plojimai", nes dauguma šiandien statomų operų, simfonijų ir instrumentalių koncertų pradžioje daugumos buvo nušvilpti, o šiandien jie eina pasaulio teatruose ir nesirengia užleisti vietos pramoginei muzikai. Gi tūkstančiai šyberių, fokstrotų, tango ir kitų panašių raumenų jaudinimo priemo-

Adolfas Valeška Skaldyto stiklo vitražas šv. Patriko bažnyčioje, Canutillo, Texas.

Nuotrauka Schube-Soucek

nių, vos trumpai nuskambėjusių, nuėjo ir vis nučina į šiukšlių dėžes.

Mažamečių mergaičių "vabalai"

Po Elvis Preslio naujai iškilę pramoginės muzikos Anglijos "vabalų" pasisekimai su būtinu paauglių mergaičių alpimu ir isterikos akompanimentu pereina ne nuo jų meno aukštos vertės ir ne nuo ypatingų jų balso stygų, bet glūdi visai kitur. Siuose anglosaksų tautų pramogose alpsta tik mažametės mergaitės, vos išvydusios tuos, jų įsivaizduotus anapus gėrio ir blogio pakilusius Friedricho Nietzsches "naturburschus", apsilėdusius, nekerpamais plaukais ir netvarkomais drabužiais. Suaugusioji gi anglosaksiškųjų tautų publika tuo pat metu užpildo operų ir kitų pasaulinio masto koncertų sales, kuriose, deja, lietuvių užtikti nėra lengva. O pabandykime "vabalus" pakeisti, pabandykime į jų, apšėpusių vyrų vietą pastatyti geriausias dainininkes mergaites, ir pamatysime, kaip su ta pat akimirka visi mergaičių alpimai liausis.

Tačiau ne visiems dar galvos susuktos

Jei mūsų žilstelėję "teenageriai", išgirdę džazbando garsus dar sugeba alpti ir pulti į iste-

riką, kai kas nors nesutinka šio meno statyti greta ar net aukščiau "Aidos" ir kitos koncertų muzikos, tai yra džiugu, nes tai rodo, tą mūsų tautos dalį dar esančią labai jauną, impulsyvią, todėl ir balansuoto savo kriterijaus dar neturinčią ir nepripažįstančią jokios ne impulsu paremtos nuomonės.

Iš kitos pusės yra taip pat džiugu, kad ne visiems mūsų kiamis galvos taip susuktos, net tam jaunimui, nes pvz. lietuviškasis Chicago's jaunimas savo laikrašty "Švyturys" straipsny "Išgarsėję vabalai" labai objektyviai ir protingai pasisakė apie šios pramoginės muzikos "mena" ir to meno apsuktas žmonių galvas.

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS

FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, Prosp. 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirt., nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v.
Penktadieniais vakare iki 9:30 val. vakaro. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 valandos.

SIUNTINIAI — DOVANOS Į SSSR PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(Licensed by Vneshposyltorg)

EKSEKUTYVIS OFISAS

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, New York — Tel. IN 7-5522

SIUNTINIŲ pristatymas GARANTUOJAMAS, o taip pat gavėjo parašas. Klįdėtų patogumai prie mūsų firmos įstaigų didelis ir įvairus pasirinkimas GERIAUSIOS RUSIŠIOS PREKIŲ

Firma atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. po piet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.	1530 BEDFORD AVE.	IN 7-6465
NEW YORK 3, N. Y.	78 SECOND AVENUE	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	314 MARKET STREET	MI 2-2452
46 WHITEHEAD AVENUE	CL 7-6320	
UTICA, N. Y.	963 BLECKER STREET	RE 2-7476
COHOES, N. Y.	13 SARGENT STREET	FE 7-2727
FARMINGDALE, N. J.	FREEMOOD ACRES	363-0484
PHILADELPHIA 23, PA.	631 W. GIRARD AVENUE	PO 9-4507
ALLENTOWN, PA.	126 TIGHMAN STREET	HE 5-0415
ROCHESTER 5, N. Y.	558 HUDSON AVENUE	BA 5-4210
LOS ANGELES 4, CAL.	107 SO VERMONT AVENUE	DU 5-6550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND AVENUE	HU 6-2815
BALTIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	DI 2-4240
BUFFALO, NEW YORK	701 FILLMORE AVENUE	TX 5-0700
DETROIT 12, MICH.	11601 JOS CAMPAU AVENUE	TO 8-0295
HARTFORD 6, CONN.	643-47 ALBANY AVENUE	CH 7-5164
JERSEY CITY, N. J.	303 GROVE STREET	HE 5-6368
SYRACUSE 7, N. Y.	1200 South Avenue	GR 5-9746
CLEVELAND 13, OHIO	1028 KENILWORTH AVENUE	PR 1-0596
HAMTRAMCK, MICH.	11339 JOS CAMPAU AVENUE	TO 9-3980

Artesian-Restaurant - AND LOUNGE

2432 WEST 63rd STREET

Jau yra pilnai įrengtas ir veikia,
turi virš 300 sėdimų vietų.

Čia galite netik gerai ir nebrangiai pavalgyti, bet atšvesti kriktynas, vedybas, sukaktuves ir kitokias Jūsų šeimynines ar visuomenines progas.

Elektriniai vėsinamas. Atvykit į mūsų restoraną-lounge, kur valgių pasirinkimas įvairus, nebrangios kainos ir taip pat didžiausias pasirinkimas vietos ir užsienio gėrimų. Parap. draugijos, klubai ir vienuolynų rėmėjų draugijos susirinkimams ir posėdžiams bankieto patalponis naudojasi nemokamai. Telpa virš 300 asmenų. Kad būtumėt ištikrinti dėl vietos, patelefonuokite 436-4622. Atdaras nuo 6 val. ryto iki 1 val. nakties.

Mutual Federal Bendrovės Rekordas...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutauptą dolerį.
- Jūsų pinigų galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galima atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Dabartinis mokamas dividendas 4 1/2% visose taupymo sąskaitose.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
and Loan Association
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK RD. • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

WESTERN AUTO SERVICE

PAGRINDINIS IR SMULKŲ
AUTOMOBILIŲ PATAISYMAI
4318 S. Western, Chicago 9, Ill.
Sav. ST. SCERBA LA 3-1790

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė registruota U.S. Depart. of Justice
COSMOS PARCEL EXPRESS
Corp.
3212 S. Halsted, Chicago 8, Ill.
Tel. — CA 5-1864 ir WA 5-2737.
MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE
2608 W. 69 St., Chicago 29, Ill.
Tel. — WA 5-2737
Didelis pasirinkimas medžiagų ir visų kitų siuntinams tinkamų prekių žemomis kainomis.
Vedėjai: Edv. ir Vyta. Zukauskai.
Miesto siuntiniai iš Danijos, akordional iš Europos sand., šaldytuvai, automobiliai ir kitos prekės iš Sov. Sąjungos sandėliu.

DAVID KRUEGER FOR CONGRESS

Republican — 3rd Congressional District

PAVASARIUI ateinant LAIKAS svarstyti JŪSŲ nuosavybės klausimus

Čia jums pagalbą gali ateiti

Standard Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Jau nėra per anksti pradėti dairytis dėl jums tinkamo ar planuoti taisydamą jūsų turimo namo.

Paskolos namams įsigyti gali būti duodamos iki 90% nuo namo vertės išsimokėtinai iki 30 metų.

Paskolos duodamos iš žemiausio galimo procento.

MORGIČINĖS PASKOLOS jums laisvai leidžia:

— Papildomai skolintis bet kuriems jūsų svarbiems reikalams, skolos sumą vėl pakeliant iki originalės jūsų pirmo morgičiaus sumos.

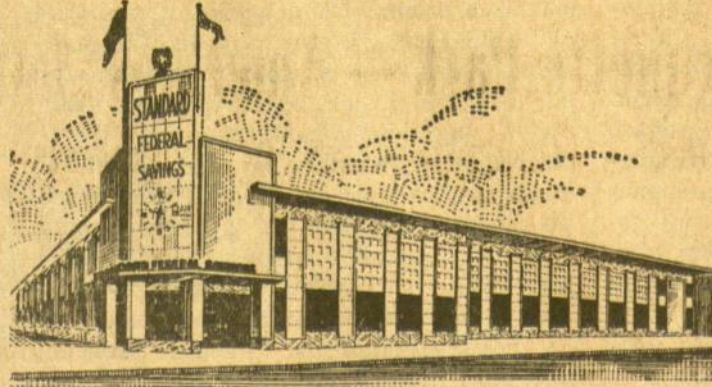
— Daryti papildomus mokėjimus pirmyn.

N A M A M S T A I S Y T I paskolos gali būti duodamos iki 5 metų išsimokėjimui ir be jokių jums papildomų skolinimosi išlaidų.

Teiraukitės asmeniškai arba telefonu Virginia 7-1141.

JUSTIN MACKIEWICH,
Valdybos Pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH Jr.,
Prezidentas

DARBO VALANDOS:

Pirmad. 9 iki 8 val. vak.
Antradien. 9 iki 4 val. vak.
Trečiadien. — nedirbama.
Ketvirtadien. 9 iki 8 val. vak.
Penktadien. 9 iki 4 val. vak.
Šeštadien. 9 iki 12 val.

Chartered and Supervised by the U.S. Government

4192 ARCHER AVE.

CHICAGO 32, ILLINOIS

VI 7-1141

Tarybinei Mokslų Akademijai paskirti nauji uždaviniai

Vilniuje leidžiamas žurnalo "Mokslas ir Gyvenimas" praeitų metų 11 nr-y rašoma: "Š. m. rugsėjo 30 — spalio 1 d. Vilniuje LTSR MA visuotinio susirinkimo sesijoje, buvo apsvarstyti mokslo uždaviniai TSKP CK birželio plenumo nutarimų šviesoje ir partijos bei vyriausybės priemonės TSRS Mokslų akademijos ir sąjunginių respublikų mokslų akademijų veiklai pagerinti".

Patyrimo pamokyti žinome, kad jei kompartijos centro komitetas susirūpino sąjunginių respublikų akademijų "veiklos pagerinimu", tai tuoju tenka ieškoti ženklų apie naujus suvaržymus, mokslo žmonių pa-

draugystę", kurie yra tolygūs bato laižymu "vyresniam broliui" — rusui.

Atrodo, kad visas tas nutarimas ir yra skirtas naujosios ir laisvės trokštančioms respublikoms sutrūdyti. Ne taip lengva neseniai buvusius laisvus žmones paversti negalvojančiais ir savigarbos netekusiais vergais, užtat nuolatos pabrėžiama, kad "auklėjimo problema neatskiriamai susijusi su kova prieš buržuazinę ideologiją, su praeities atgyvenomis tarybinių žmonių sąmonėje. Įveikti praeities atgyvenas — ne tolimos ateities uždavinys, tai uždavinys, kurį reikia išspręsti šiandien visomis... turimomis priemonėmis" (p.5). Tad matome, kad meška neteko kantybės, ją erzina nacionalizmas ir vadinamos praeities atgyvenos, užtat viską nori panaudoti ir kuo greičiau savo tikslą atsiekti.

Tam reikalui turi ir mokslas patarnauti. "Plenumas mano, jog būtina didinti mokslo vaidmenį formuojant komunistinę pasaulėžiūrą, idėjiškai ir moksliai auklėjant liaudį... Svarbiausi visuomeninių mokslų darbuotojų uždaviniai — apibendrinti gyvą masių praktiką ir istorinį patyrimą kovoje už komunizmo pastatymą, drąsiai, kūrybiškai vystyti revoliucinę teoriją, kovoti už jos idėjinį grynumą..." (p. 10).

Tad štai kokie uždaviniai uždėdami mokslui ir visokioms akademijoms — būti komunizmo tarnaitė.

Praeitą rudenį įvykusiuose tarybinės Lietuvos Mokslų Akademijos vadovybės rinkimuose prezidentu vėl išrinktas J. Matulis, viceprez. J. Žiugžda, vyriausiu moksliniu sekretorium K. Meškauskas ir prezidiumo nariu J. Kubilius. Dar išrinkti sekretoriai trims stambiams aka-

demijos skyriams: fizikos, technikos ir matematikos mokslų skyriui — P. Brazdžiūnas (jo pavaduotoju A. Jucys); chemijos, technologijos ir biologijos skyriui — V. Girdzijauskas (jo pavaduotoju J. Janickis) ir visuomeninių mokslų skyriui — K. Korsakas (jo pavaduotoju J. Macevičius).

Cia ypač verta atkreipti dėmesys į kai kuriuos pavaduotojus, kaip J. Macevičius, nepasižymėjęs mokslo darbais, tad atrodo, kad jis ten pakliuvo partijos dėka ir bus ištikimas jos nubrėžtos politikos vykdytojas. Mes žinome, kad tarybinėje santvarkoje lemiamą žodį turi visokie ministrų pavaduotojai, dažniausiai rusai ir bekompromisiniai partiečiai. Tad nesistebėkime, jei tame pat žurnale idėtose akademijos prezidiumo ir skyrių sekretorių nuotraukose atsispindi abejingumas, nusivylimas ar neviltis...

• Prof. Dr. Juozas Eretas, mintys. Išleido "Saltinis", 21 TREMTIS — PRAKEIKIMAS AR UZDAVINYS? Kiekvienam išeiuiui - tremtiniui aktualios, 1 gilios ir sugestyviai pasakytos 20 centų.

Kviečiame įsigyti New Yorko Vyrų Okteto plokštelę "MES ŽENGIAME SU DAINA"

Plokštelėje įdėnuota 17 lietuviškų liaudies, žygio ir pramoginių dainų.

Įsigydami plokštelę per Oktetą, paremsite Okteto darbą ir įgalinsite antrosios plokštelės išleidimą.

K A I N A :

1 — 10	plokštelių po 4.00 dol.
11 — 25	" " 3.00 "
26 — 50	" " 2.75 "
Virš 50	" " 2.50 "

Užsakymus drauge su čekiu siųsti: New Yorko Vyrų Oktetas c/o V. Alksnis, 45-44 167 St., Flushing 58, N. Y.

Užsakant pridėti ir persiuntimo išlaidas.

MK Tel. 857-9525

VIETOS IR IMPORTUOTI GERIMAI IR MAISTO PRODUKTAI

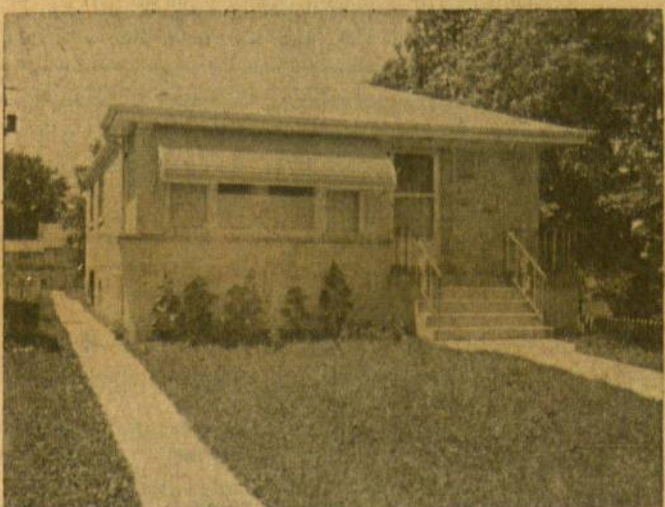
KRAUTUVĖ ATDARA IKI VIDURNACIO KIEMO DIENĄ DIENĄ įskaitant ir šventadienius.

5620 W. 87th St. 1/2 bloko į vakarus nuo Central Ave. Oak Lawn, Illinois. Sav. MARIJUS KIELA

LIQUORS AND FOOD

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Atsargiai ir pavyzdinai tvarkosi jau 40-ti metai. Nuo 1924 metų Chicago Savings laikosi sveikos investavimo politikos. Per 40 savo veiklos metų ji niekad nesustojo mokėjusi dividendus savo taupytojams. Šios bendrovės vadovybė ir šiandien tęsia tą pačią atsargią bet profingą santaupų administravimo politiką.

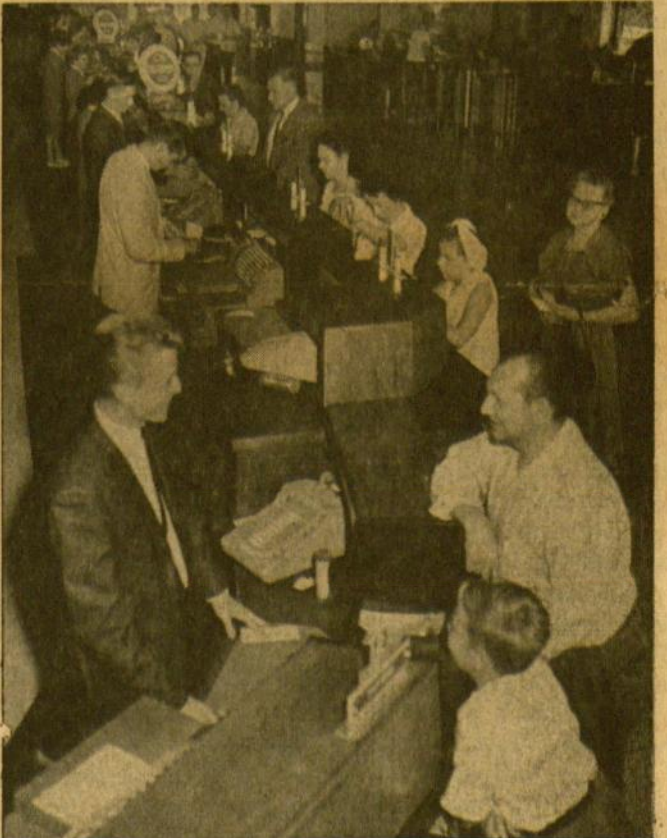

Dabar laikas pirkti arba statyti gyvenamus namus, kol kainos vėl nepradėjo kilti. Per paskutinius porą metų kainos žymiai sumažėjo, bet šis sumažėjimas yra tikrai laikinas. Žinoma tvirtina, kad ateinančiais metais kainos ir vėl pakils. Jos gali būti dar aukštesnės, negu buvo prieš porą metų. Chicago Savings bendrovė gali padėti Jums įsigyti naują, gerą ir puikų namą. Viršuje esančiame paveiksle matomą namą galite pirkti jau pastatytą arba panašų namą galite užsakyti pagal savo planus ir nurodymus.

Paveiksle matome taupytojus darbo dienomis atvykusius į Chicago Savings įstaigą. Toki vaizdai įstaigoj matosi kasdieną. Žmonės čia ateina įvairiaisiais reikalais. Be paprasto taupymo Chicago Savings bendrovė teikia taupytojams įvairiausių patarnavimus. Pas mus galima deponuoti gautus čekius, apmokėti būtiniausias sąskaitas, įsigyti pašto ženklų, taupyti vaikų mokslinimui, senatvei, Kalėdoms, vakacijoms ir kitiems tikslams. Tūkstančiai naudojami šiais patarnavimais. Kodėl nepabandyti pasinaudoti ir jūs.

CHICAGO SAVINGS & LOAN BENDROVĖ, 43 milijonų dolerių finansinė įstaiga, namus perkantiems ar statantiems žmonėms yra pilnai pasruošusi duoti morgičių prielankiausiasiomis sąlygomis, lengvais mėnesiniais išmokėjimais. Susidomėjusius kviečiame atvykti į Amerikos Lietuvių sostinės centrą — Marquette Parko apylinkę į CHICAGO SAVINGS & LOAN BENDROVĖ ir susitarti dėl paskolos.

Chicago Savings bendrovės kasdieninis vaizdas darbo metu

Marquette Park — Amerikos Lietuvių Sostinėje

6245 SO. WESTERN AVE., CHICAGO 36, ILLINOIS Grovehill 6-7575

Chicago Savings & Loan Association žymesniųjų krašto finansinių įstaigų tarpe yra viena stipriausioji, saugia ir pavyzdinai tvarkanti savo įstaigos reikalus. Mes nesiveržiame tapti pačia didžiausia įstaiga, bet dedame pastangas visuomet teikti geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams, ir siekiame visada būti stiprūs finansiskai. Chicago Savings

bendrovė per visus 39 savo gyvavimo metus visuomet yra išmokėjusi savo taupytojams pilną taupomą sumą ir niekad nėra mokėjusi mažesnius, kaip 3% dividendus, tuo tarpu kai daugelis finansinių įstaigų yra mokėjusios tik 2% dividendus arba net mažesnius. Štai nariams teikiamas mūsų pilnas patarnavimas:

HANDY HOURS

Monday 12:00 P.M.-8:00 P.M.
 Tuesday 9:00 A.M.-4:00 P.M.
 Wednesday ... Closed All Day
 Thursday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
 Friday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
 Saturday 9:00 A.M.-12:00 P.M.

4 1/2%

Anticipated Dividend on Investment Accounts

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- All types of Insurance
- Free community rooms for your organization meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamp Machine Service
- Sell and redeem U. S. Bonds
- Two large free parking lots
- Drive-In Window
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

NAUJI LEIDINIAI

• Juozas Kralikauskas, **MINDAUGO NUZUDYMAS**. Premijuotas romanas. Išleido Lietuviškos knygos klubas 1964 m. Knyga 264 psl., kaina \$3.00. Aplankė ir viršelyje dail. Viktoro Petravičiaus lino raizginys. Romanas yra trylikstasis, laimėjęs šios rūšies Draugo konkursą. Prieš porą metų išleistoje, taipgi premijuotoje "Titnago ugnyje" Kralikauskas vaizdavo Mindaugo viešpatavimo pradžią, o dabar "Mindaugo nužudyme" vaizdžiai ir su tikruanos epochos įsijautimu atkuria karaliaus paskutinius metus ir jo tragišką žūtį. Ir ankstesnioji "Titnago ugnis" ir "Mindaugo nužudymas", kaip tos pačios temos diptikinis užmojis, yra stipriai išreikšta naujiena mūsų literatūroje.

• Kazys Bradūnas, **SIDABRINĖS KAMANOS**. "Draugo" konkurse premijuotasis poezijos rinkinys. Išleido Lietuviškos knygos klubas 1964 m. Knyga 96 psl., kaina \$2.00. Aplankė ir viršelyje dail. Viktoro Petravičiaus lino raizginys. Tai yra aštuntoji Kazio Bradūno poezijos knyga, suskirstyta į tris skyrius: Sidabrinės kamos, Giedanti liepa ir Lunaris.

• K. V. Banaitis, **SONATA D-MIN**. Smuikui ir fortepijonui. Išleido Izidorius Vasyliūnas, 27 Dimick St., Somerville 43, Mass., U. S. A. Tai pirmasis leidinys prieš kelierius metų mūsų smuikininko Vasyliūno iškelto sumanymo, kurį pats ir pasiėmė vykdyti, leisti žymųjų mūsų muzikų simfoninė ir kitokią rimtąją muziką ir ją šiuo žygiu pristatyti pasaulio bibliotekoms ir atitinkamoms muzikos institucijoms. Šitam reikalui paskirdamas savo smuiko koncertų honorarus, Vasyliūnas dabar pasauliui ir atiduoda šį neseniai mirusio mūsų kompozitoriaus kūrinį. Ateityje numatoma išleisti, be Banaičio, ir Julijaus Gaidelio, Jeronimo Kačinskio, Vlodo Jakubėno ir kitų kompozitorių kūrinius. Būtų gera, kad įvairūs mūsų fondai atkreiptų rimtą dėmesį į šį Vasyliūno užmojų, nepalikytų jo vieno, o atitinkama parama visą užplanotą darbą paspartintų.

• AIDAI, 1964 m., vasario mėn. Nr. 2. Dabarties problemos jdomiai ir konkrečiai iškelia B. J. Kaslas, liudijamas sovietinę tautybių politiką, ir V. Vaitiekūnas, rašydamas apie padėtį okupuotoje Lietuvoje. Žvilgsnius praeitin kreipia dr. P. Reklaitis, iškeldamas unikuiminį meno radinį — 17 amž. vario raizginį su lietuviškuoju įrašu, ir A. Kučas, aprašydamas gedimainio kun. A. Galicino apaštališkąją veiklą praeities Pensilvanijoje. Duodama pora puslapių Anatolijaus Kairio eilėraščių, kuriais ilgiau

šiam žanre nesirodęs autorius prisistato įtikinamai stipriai, ypač neblogai sukripti eilėraščiai Mano tėvų duona, Žmogus, kuris gyveno ir Ačiū Tau, Dieve.

• MARGUTIS, vasario mėn. Sąsiuvinis didžia dalimi koncentruojasi ties kultūrinio sektoriaus medžiaga. Bene stipriausias taškas — pluoštas naujų H. Nagio eilėraščių, išskirtino gerumo ir Nagio kūryboje lig šiol rečiau užtiknamos temos. Landsbergis spausdina ištrauką iš naujos savo komedijos (kalbama apie jos premjerą Chicagoje). Antanas Gustaitis rašo paskutinįjį sudie mirusiam F. Kiršai, o Kęstas Reikalas peržvelgia visą praėjusių metų mūsų poezijos derlių. Numeris iliustruotas A. Kezio, S.J., nuotraukomis.

• GIMTOJI KALBA. Bendrinės kalbos laikraštis. 1963 m. nr. 3-4. Redaktorius L. Dambriūnas. Retas, bet labai laukiamas ir labai reikalingas leidinys. Būtų gera, kad jis galėtų pasirodyti dažniau, bent 32 psl., kaip šis pastarasis, kuris yra dvigubas. Pr. Skardžius aptaria Lietuvoje išleistą Lietuvos upių vardyną, L. Dambriūnas rašo apie Dabartinės lietuvių kalbos žodyną, V. Maciūnas — apie slavybes mūsų raštuose. Apstu ir kitos parankios ir naudingos kalbinės medžiagos, pvz. apie svetimųjų pavardžių rašybą. Idomūs taipgi klausimų, recenzijų ir apžvalgų skyriai. Tik čia vienur L. D., nepritardamas kadaise V. Bgd. "Drauge" keltam vienos kalbinės problemos neįprastam sprendimui, nesitenkina, pasakydamas, kur, jo nuomone, yra klaida ar tiesa grynai kalbinėje plotmėje, o priduria dar ir tai, kad, girdi,

DAINUOJAME SU LIONE
Dėl didelio žmonių pareikalavimo grynai lietuviškų dainų, Lionės Juodytės Naujas LP-1003 Albumas jau išleistas. Gaunamos tos pačios vietose, kur pirmosios Juodytės plokštelės buvo gautos. Kaina \$5.00 viena.
Norintiems įsigyti dvi plokštelės, LIONE JODIS AT TOWN HALL ir DAINUOJAME SU LIONE abi plokštelės už \$8.00.
Didesniems kiekiams duodame nuolaidą. Prašome siųsti užsakymus su čekiu; Alex. Mathews, 256 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y.

Bgd. nuomonė "vargiai pasitarauja geram autoriaus ir laikraščio vardui". Ar tik šia fraze L. D. iš kalbotyros plotmės neperšoka ir į etikos svarstykles, kas, atrodo, gal ir nebūtina "Gimtajai kalbai", kaip specialiam savos srities žurnalui.

• LITUANUS. Lithuanian Quarterly. September 1963. Numeryje akcentuojama mūsų filosofo St. Šalkauskio ir rusų filosofo V. Solovjevo sugretinimas. Jų portretus anglosakšiškaip pasauliui patraukliai pristato prof. Juozas Eretas. Apie Lietuvos sukolchozinimą gerai paruoštą straipsnį duoda Pranas Zundė. Lietuviškąją poeziją šį kartą atstovauja Henrikas Nagys. Žurnale duodama net septyni puslapiai gerai išverstų jo eilėraščių. Leidinio lapus puošia dail. Prano Gailiaus darbų nuotraukos.

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers
Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams, skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.
2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virginia 7-7258-59

• ATEITIS. 1964 m. vasario mėn. Nr. 2. Šio mūsų katalikiško jaunimo žurnalo reikšmė nuodieninėje situacijoje įgauna nepaprasto svorio ta prasme, kad visi jo bendradarbiai beveik be išimties yra pati jauniausioji lietuviškai rašančiųjų karta. Pirmieji rašančiųjų literatūriniai ir publicistiniai žingsniai yra žengiami šio žurnalo puslapiuos. Taigi Ateitis vis eina jau dešimtmečiais pramintu savo keliu, augindama plunksnos žmones lietuviškajai kūrybai ir spaudai.

• KNYGŲ LENTYNA. 1963 m. Nr. 3-4. Sąsiuvinis pradedamas C. Grincevičiaus prisiminimu, kad Vytauto Didžiojo universiteto bibliotekai suėjo 40 metų. Šiaip naujame numeryje, kaip ir ankstesniuose, apstu tos begaliniai svarbios bibliografinės medžiagos, kuri, jei ne Knygų Lentyna, vargu ar būtų taip parankioje formoje išlikusi ateičiai. Šis numeris yra ir paskutinis, išleidžiamas ligišiolinio Knygų Lentynos mecenato Vytauto Sauliaus. Apsikroves kitais svarbiais darbais, pasitraukia ir vienas iš leidinio redaktorių — Bronius Kviklys. Nežiūrint viso to, tikimasi, kad Knygų Lentyną toliau perims Lituaniistikos Institutas.

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 S. Halsted St., VI 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

J. M. RUDIS
Lietuvis savininkas
ALYVA
Gyvenamų bei industrinių pastatų šildymui.
BANNER OIL CO.
Tel. CO 4-7465

Ernest Studio
Sav. — ERNESTAS SUTKAS
2811 West 55th St., Chicago, Ill. 60632
GRovehill 6-2336
GRovehill 6-2337

UNIVERSAL SHOE STORE
(Virš 40 metų Bridgeporte)
Naujausio stiliaus batai visai šeimai
3335 South Halsted Street
Chicago, Illinois
(Liet. batų krautuvė) YArds 7-0525
Atdara: kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT
6918 So. Western Ave. — GR 6-9758
JADVYGA ir JUOZAS BARTKUS, Savininkai

PRIMENAME, KAD ŠIAIS METAIS VELYKOS YRA LABAI ANKSTI, TODEL DAROME
Velykinį Išpardavimą
kad galėtumėt dar suspėti pasiųsti dovanas savo artimiesiems
Pirkite nebrangiai ir dar gausite švenčių dovaną.
Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpina vilninių, šilko, nylonų, taffetą, aksomo, angliško medžiagų paltais ir kostiumams slintimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas! Gavom spec. medžiagų paltais kaip vyru, taip ir moterų: vėliūro, cinčilos, "needlepoint" ir kitų.
STEIN TEXTILE CO.
616 West Roosevelt Road, Chicago 7, Ill.
TELEFONAS — HARRISON 7-3737
Jefferson St., Chernin's alkštėje.
Atdara kasdien įskaitant ir sekmadienį, nuo 9:15 r. iki 5:30 val.
Pirmadieniais uždaryta.
Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę

• ROZANČIAI • KNYGOS • PAVEIKSLAI
• PRAGOS KŪDIKELIO JEZAUS STATULOS IR RŪBELIAI
• Reikmenys ligoniui priimant sakramentus namuose
2557 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILLINOIS 60629, TEL. 471-0163

VANDER WAGEN
ANGLYS
SINCLAIR ALYVA
3605 West 63rd St. POrtsmouth 7-8020

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers
CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 S. Halsted St., VI 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

CAMERAS AND SUPPLIES
MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS
Daug sutaupytė pirkdami čia įvairių filmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmadienį ir ketvirt. vakarais iki 9 val.

Ernest Studio
Sav. — ERNESTAS SUTKAS
2811 West 55th St., Chicago, Ill. 60632
GRovehill 6-2336
GRovehill 6-2337

UNIVERSAL SHOE STORE
(Virš 40 metų Bridgeporte)
Naujausio stiliaus batai visai šeimai
3335 South Halsted Street
Chicago, Illinois
(Liet. batų krautuvė) YArds 7-0525
Atdara: kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT
6918 So. Western Ave. — GR 6-9758
JADVYGA ir JUOZAS BARTKUS, Savininkai

PRIMENAME, KAD ŠIAIS METAIS VELYKOS YRA LABAI ANKSTI, TODEL DAROME
Velykinį Išpardavimą
kad galėtumėt dar suspėti pasiųsti dovanas savo artimiesiems
Pirkite nebrangiai ir dar gausite švenčių dovaną.
Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpina vilninių, šilko, nylonų, taffetą, aksomo, angliško medžiagų paltais ir kostiumams slintimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas! Gavom spec. medžiagų paltais kaip vyru, taip ir moterų: vėliūro, cinčilos, "needlepoint" ir kitų.
STEIN TEXTILE CO.
616 West Roosevelt Road, Chicago 7, Ill.
TELEFONAS — HARRISON 7-3737
Jefferson St., Chernin's alkštėje.
Atdara kasdien įskaitant ir sekmadienį, nuo 9:15 r. iki 5:30 val.
Pirmadieniais uždaryta.
Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę

ST. ANNE'S GIFT SHOP
• ROZANČIAI • KNYGOS • PAVEIKSLAI
• PRAGOS KŪDIKELIO JEZAUS STATULOS IR RŪBELIAI
• Reikmenys ligoniui priimant sakramentus namuose
2557 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILLINOIS 60629, TEL. 471-0163

VANDER WAGEN
ANGLYS
SINCLAIR ALYVA
3605 West 63rd St. POrtsmouth 7-8020

NAUJAUSIOS MADOS PLAUKŲ SUKUOSENA, išpildoma prityrusių sukuotojų Vlodo Andrijausko priežiūroje.
Artistic Beauty Salon
2711 West 71st Street
Telef. HEmlock 6-1098
Čia pat galėsite pirkti aukštos rūšies kosmetikos priemones.
Val. 9 iki 6 v. vak., kitu laiku susitarus

VYRIŠKI RŪBAI
SIUVAMI PAGAL JOSŲ FIGURĄ, IŠMIERAS, PASIRINKTĄ MEDŽIAGĄ IR STILIŲ
• KOSTIUMAI • PALTAI
• FORMALĖS RŪBAI • UNIFORMOS
Darbas atliekamas geriausiose Amerikoje "SIMPSON" kompanijos stovyklose.
Didelis pasirinkimas — vietinių ir užsieninių medžiagų.
NAUJAUSI MADŲ ŽURNALAI
JONAS H. AKŠYS
6645 S. WINCHESTER AVE. CHICAGO 36, ILL., TEL. 925-5179
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto.
Kainos: Paltai nuo \$80 iki... Kostiumai nuo \$85 iki...

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS.
Stabdžių įdėjimas ir sutvarkymas.
(COMPLETE BRAKE SERVICE)
KAROSERIJOS TAISYMAS, LYGINIMAS IR DAZYMAS (BODY & FENDER WORK)
Taip pat tepimas, dalių keitimas ir kiti smulkūs mechaniški pataisymai.
Nauja dirbtuvė su moderniausiais įrengimais
Naudokitės mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir sąžiningu darbu.

ČESAS AUTO REBUILDERS
2423 West 59th Street Chicago 29, Illinois
GRovehill 6-7777

Mūsų erdviuose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų modernių baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.
LIETUVIŲ ISTAIGA
ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711
Atdara pirmadienį ir ketvirt. 9-9 val., antr., treč., ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmd. atdara nuo 11 iki 4:30 po pietų

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilis ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė ištikus neturėsite jokių nemalonumų.
GENERALINIAI AGENTAI SIŲ kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE CO.
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE CO.
WESTERN CASUALTY & SURETY CO.
Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters
O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

ŽIEMINIŲ LANGŲ IR DURŲ
• STAINLESS
• ALUMINUM
• NYLON-VINYL
• RAUDONMED.
• PUSŲ
• SPALVOTO
GARANTUOTI VISI DARBAI
14 metų pildos darbuoties
Nemok. apkainavimas tel.:
CL 4-4600
A-1 MODERN HOME
4516 S. Washtenaw Ave.

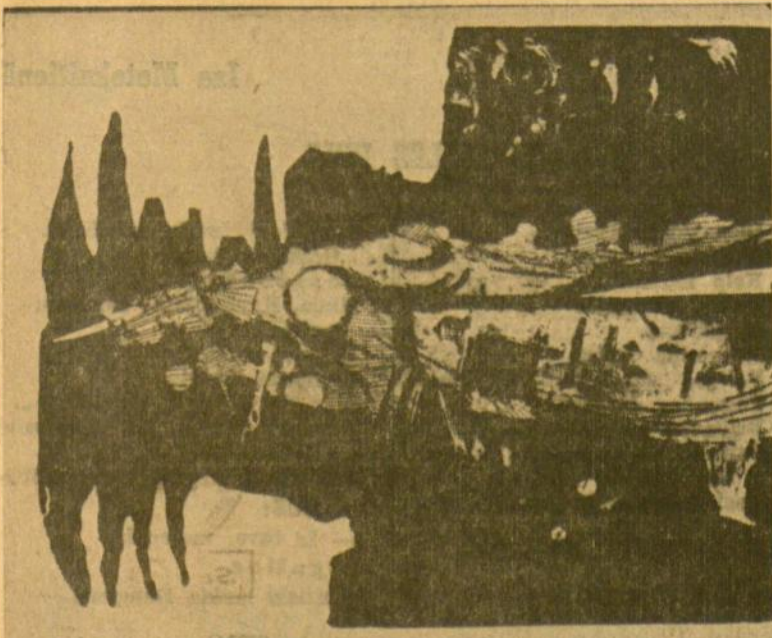
CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3 1083
PLENTY OF FREE PARKING
4 1/2% Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas
PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.
VALANDOS: PIRM. ir KETV. 9 v. r. iki 8 p. p.
ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. p.
ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

Pagaliau jau paskelbta prenumerata šiai seniai reklamuojamai enciklopedijai, kuri bus išleista trijų tomų, duosianti apie 25,000 straipsnių su iliustracijomis (kiekvienas tomas turės 32 puslapių spalvotų ir vien spalvių įklijų) ir busianti išleista

ta 1964-66 metais, kasmet po tomo. Vieno tomo kaina — 5 rb. Mums įdomu, koks bus tos enciklopedijos turinys. Apie tai leidėjai nesivarždami praneša, kad ji pirmiausia "nušvies TSR ir Lietuvos komunistų partijos istoriją, Lietuvos liaudies kovą dėl Tarybų valdžios, demaskuos lietuvių buržuazinių nacionalistų ideologiją, antiliaudinę jų partijų bei organizacinių veiklų, ir tik toliau suminėti dalykai, kurie gali būti įdomūs asmeniui, ieškančiam enciklopedinių žinių, kaip apibūdinimas lietuvių kalbos ir literatūros, mokslo ir meno, bus nušviestas

V. Jurkūnas) pirmojo laipsnio diplomai paskirti 17-ai knygų, tarp jų, be Maskvoje atžymėtų, dar J. Biliūno "Liūdnei pasakai" (dail. M. Bulaka), Vaižganto "Dėdėms ir dėdienėms" (S. Krasauskas), Lietuvių liaudies menai, Skulptūrai ir kitoms.

• Patikslinimas. Pereito šeštadienio numeryje, lietuvių religinės parodos recenzijoje atitaisyta ši korektūros klaida: vietoj Nijolės Adomaitienės - Banienės turi būti Nijolė Adomėnaitė - Banienė.

Romas Viesulas Išėjimas (gravюра) Iš dailininko individualios parodos Tokyo, Japonijoje

Kultūrinė kronika

• Romo Viesulo grafikos paroda Japonijoje. Tokyo mieste, žymioje Yoseido galerijoje, sausio mėnesyje vyko šio mūsų grafiko individuali grafikos darbų paroda. Parodoje buvo išstatyta 25 litografijos, oforto ir spalvotos litografijos darbai, tarp jų ir litografijos lietuvių dainų temomis. Paroda globojo Amerikos ambasada. Ta proga išleistas labai skoningas parodos katalogas, kuriame įrašai atspausdinti lotyniškuoju ir japonišku alfabetu. Kataloge minima Viesulo lietuviškoji kilmė ir chronologiškai paspėjamas jo, kaip menininko, kelias. Paroda Japonijos sostinėje turėjo didelį pasisekimą. Du darbus nupirko žymusis Kamakuros modernaus meno muziejus.

• Išskirtinio apipavidalinimo lietuviškosios knygos anapus geležinės uždangos. Sovietijoje kasmet rengiami konkursai atrinkti geriausiai išleistoms ir apipavidalintoms knygoms. Iš Maskvoje pristatytų 695 knygų (Lietuvai atstovavo 35 leidiniai) pirmojo laipsnio diplomais įvertintos dvi Lietuvoje išleistos knygos: S. Budrio kny-

ga — albumas "G. Jokūbonis" ir knyga vaikams "Gulbė — karaliaus pati" (dail. A. Makūnaitė). Lietuvoje suruoštame panašiam konkurse (jury komisijai pirmininkavo dail. prof.

Mieli tautiečiai!

Tik per Londoną yra geriau, greičiau ir pigiau siųsti maistą ir medžiagas į Lietuvą.

Nepraileiskite puikios progos pasiųsti tiesiai iš mūsų sandėlių Londone gražiai ir tvirtai įpakuotą geriausios rūšies maisto gaminių siuntinį, kuris pradžings kiekvieną gavėją:

M 13

Sviesto 2 sv., kiauš. taukų 2 sv., lašinių 2 sv., ryžių 2 sv., arbatos 1/2 sv., kakavos 1/2 sv., pipirų ir lauro lapų 1/2 sv., cukraus 2 sv., razinų 1 sv., saldainių 1 sv., Nescafe 1 dž. ir kvietinių miltų 6 svarai, tik už

\$30 su pasiuntimo išlaidomis ir muitu.

Taip pat turime sudarę ribotą kiekį siuntinių labai vertingų Anglišių medžiagų:

V 3

Trys atkarpos, trims kostiumams, po 3 1/2 jardo, grynos vilnos sunkių worsted medžiagų, mėlynos, pilkos ir rudos spalvos, su įrašais All Wool Made in England. Viso 10 1/2 jardų tik už

\$55 su pasiuntimu ir Sovietiniu muitu

Reikalaukite mūsų kainininkų ir pavyzdžių. Esame seniausia lietuvių įmonė Anglijoje. Nuosavų krautuvų tinklą turime jau nuo 1938 metų. Patarnaujame tiksliai ir skubiai. Siūciami ir 40 svarų maisto siuntiniai.

BALTIC STORES, Ltd.

(Z. JURAS)

421, Hackney Rd., London, E. 2., Great Britain

ŠKYRIAI

L. Venckus, 7042 S. Talman Ave., Chicago 29, Ill. Tel. 436-0494.

A. Kušinskis, 124 Park Str., Sudbury, Ont., Canada.
L. Radzevičius, 61 N. Windermere Ave., Port Arthur, Ont., Canada

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
MARCH — KOVO 26, 27, 28 D. D.

ORIGINAL BAERENFANG GERMAN LIQUEUR	Fifth	\$5.98
GRAND MARNIER LIQUEUR	Fifth	\$6.49
POPULAR BRAND OF IMPORTED GERMAN BRANDY	Fifth	\$4.98
GKAIN ALCOHOL 190 Proof U. S. P.	Fifth	\$4.89
DU MULLER SPANISH SAUTERNE, BURGUNDY, CHABLIS or Rose	Fifth	.98c.
RICCADONNA IMPORTED VERMOUTH Dry or Sweet 30 oz. Bottle		\$1.29
GERMAN LIEBFRAU MILCH 1959 Vintage GERMAN WINE	Fifth	.98c.
MOET & CHANDON Extra Dry New Vintage FRENCH CHAMPAGNE	Fifth	\$3.98
SOUTHERN COMFORT LIQUEUR	Fifth	\$3.89
WURZBURGER or HEINEKENS BEER Case of 24—12 oz. Bottles	Case	\$7.95

4.5%
ON INVESTMENT SAVINGS ACCOUNTS

DISTRICT SAVINGS dabar moka 4.5% už santaupas. Mes teikiame pilniausią finansinį patarnavimą visuose taupymo ir namų paskolų reikaluose. Skersai gatvės turime didelį kiemą, kuriame mūsų klijental gali veltui pasistatyti savo automobilus. Mūsų turtas dabar viršija \$26,000,000, o atsargų turime daugiau, negu \$2,100,000.00. Dividendus nuolat mokame nuo 1897 metų.

ALBERT J. AUKERS
PRESIDENT

D "Where people make the difference"
DISTRICT SAVINGS
3430 SOUTH HALSTED • CHICAGO 8, ILL.
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, 9-4;
Thursday, 9-8; Friday, 9-6;
Saturday, 9-1; Wednesday closed.

FRANK'S T.V. & Radio, Inc.
3240 S. HALSTED STREET

Didelis pasirinkimas įvairiausių televizijos, radio, stereo aparatų. Pardavimas ir taisymas.

Savininkai J. Bendoraitis ir P. Endzells
Telefonas: CA 5-7252

MIDLAND Savings AND LOAN ASSOCIATION

4 1/2%

ANT VISŲ TAUPYMO SĄSKAITŲ

August Saldukas - President
4040 So. Archer Ave., Chicago 32, ILL.
CLiffside 4-4470

FEDERAL HOME LOAN BANK 5%
INSURED
UP TO \$10,000
FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

MOVING
R. SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna audrauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

LEO'S SINCLAIR SERVICE
LEONAS FRANCKUS, Sav. Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos, Tune-ups ir Motorų Remontas
5759 So. Western Avenue
Kampas 58th Street
Telefonas PRospect 8-9533

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas ir apdraustas perkranstymas
WA 5-9209 Chicago, Ill.

TAISAU
TV — RADIO IR ELEKTRONIKOS INSTRUMENTUS.
P. RUDENAS
4448 South Western Avenue
Telefonai: 841-4829 ir YA 7-1026

A. ABALL ROOFING
Iškerta prieš 50 metų
STOGŲ DENGIMAS IR RINOS
Mes taisom, dažom rinas, nutekamusius vamzdžius ir ištepam emalia vidų ilgesniam naudojimui; naujos rinos taisomos iš nerūdijančio metalo, kurio nereikia dažyti. Plokščių ir šlaitelių stogų taisymas, perdangimas, smaltinimas ar naujai uždengimas. Kaminalai ir "smokestack" pertaisomi — "tuckpointed". Mes atliekam lauko dažymo, mūro užtaisymo — tuckpointing ir cemento darbus.
Pilnai apdraudę. Darbas garantuotas. Nemokamas įkainavimas. Atidara visą laiką.
Skambinkite LA 1-6047 — RO 2-8778

4 1/2% **5%**

current dividend on investment bonus
DIVIDENDU MOKAM PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS. Už 1 metų investavimo bonus mokame 4 1/2% dividendų kas pusmetį ir dar išmokame po 3/4% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., antradi., Penktadi., ir Šeštadi. 9 v. r. — 4:40 p. p.
Trečiadi. uždaryta: ketvirtadi. 9 v. r. — 5 v. v.

CIRCUIT T.V. AND RADIO SERVICE
sav. DAN LUTIKAS
Ekspertai Visų Gamybų. GREITAS patarnavimas į NAMUS ar DIRBUVEJE. Garantuotas dalyis ir darbas.
2412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL. PHONE: 471-2446

Laidotuvių Direktoriat
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŽNOMI VISTA
REpublic 7-8604 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

Petkus
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS
2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero, TOWNhall 3-2108-09
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEDarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYCIA
Geriausios gėlių dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS G. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS
4948 S. CALIFORNIA AVE Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1188—1189

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Moterų gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 3321 S. Halsted St., Chicago 8, Ill., Tel. CL 4-5665

Pirmosios pavasario kregždės

Amerikos Lietuvių Montessori draugijos pavasariųjų skrybėlių paroda

Kovo mėn. 8 d. 3 val. p. p. vaikų namuose, išlaikomuose Amerikos Lietuvių Montessori draugijos, buvo suorganizuotas pavasariųjų skrybėlių demonstravimas. Skrybėlaitės pristatė "Beverly Hats" salonus. Gausus lietuvių būrys buvo skaniai pavaišintas kava ir pyragaičiais, suneštais pačių šios draugijos narių. Prie vaišių gausiai prisidėjo ir Janušaičio-Mažeikos "Parama". Skrybėlių demonstravimo metu buvo skirstomos dovanos. Dailininko A. Tamošaičio paveikslą laimėjo A. Kasperienė. Tautinės lėlės, vyno bonka ir velykiniai margučiai atiteko Jolitai Suduikis iš Kenoshos, Vyt. Jučiui, S. Vaičiūnėi, J. Polikaitis ir Mrs. Jagėla. Lėlės ir velykinius margučius padarė šios montessorinės mokyklos

mokytoja J. Juknevičienė. Įėjimo dovaną — skrybėlaitę laimėjo O. Bakaitienė. Į skrybėlių demonstravimą vaikų namuose susirinko geršimtinė viešnių ir svečių, kurios, pasinaudodamos progą, nupirko nemažą skaičių skrybėlių. Moderniškų ir originalių pavasariųjų skrybėlių demonstravimą atliko ponios V. Barienė, R. Dičienė, J. Juknevičienė, A. Kaminskienė, R. Kulienė, A. Martinkienė, D. Mieželienė, M. Povilaitienė ir N. Vaitiekūnienė. Į atsilankiusias viešias žodį tarė vaikų namų auklėtoja S. Vaišvilienė, perduodama sveikinimus ir padėką už paramą A. L. Montessori draugijos valdybos ir vaikų namų administracijos vardu.

"Draugo" literatūros šventės vakarienėje solistei P. Bičkienėi įteikiamos gėlės. Iš kairės į dešinę prie priekinio stalo: N. Vaznelienė, J. Vaznelis, E. Brazdūnaitė, P. Bičkienė ir V. Bičkus. Nuotrauka A. Gulbinsko

Vaikų auklėjimo kursams Montrealyje pasibaigus

Su įdomiu ir tikru pedagogišku gabumu Domicelė Petrutytė pravedė vaikų auklėjimo kursų Montrealyje. Septyniąsias dienas užsitęsęs paskaitų ciklas palietė vaikus nuo gimimo dienos iki 6 m. amžiaus. Ši amžiaus riba daugumą kursų lankytojų nustebino, tačiau paskaitininkė su įdomiais išvadžiojimais ir pavyzdžiais įrodė, kad vaiko auklėjimas turi būti pradėtas tuo laiku, kai vaikas gimsta ir sistemingai tęsiamas iki vaiko subrendimo. Sitokiam vaikų auklėjimui tėvai visų pirma turi pakeisti savo galvose ir nusistatymą vaiko atžvilgiu. Kaip? Tėvai turėtų prisipažinti, kad vis dėlto vaiko auklėjimo srityje jiems trūksta žinių. Visi tėvai nori savo vaikams gero, bet nenori įdėti darbo laiko. Jie atmeta tikrai idealius vaikų auklėjimo principus, kaip jau pasenusius, net nepastudijavę ir nepasigilinę juos, o patys tęsia jau nuo amžių šeimose ir mokyklose įsisebėjusias ir tikrai atgyventas tradicijas. Visi tėvai turėtų bū-

ti daugiau nuolankūs ir jausti daugiau pagarbos savo vaikams. Pakeisti laikyseną yra pakeisti pažiūrą į vaiką, nes dabar yra vaikas laikomas "mažu žmogiu". Jame neįvelgiama nei ekonominio, nei socialinio vertingumo. Jis laikomas neproduktingu visuomenės nariu. Vaikas yra ne būsimas žmogus, bet esamas. Tėvų prievolei yra prasmingai praleisti kiek galima daugiau laiko su vaikais, kartu bendraujant, dirbant, žaidžiant. Neabejotina, iš tėvų tai pareikalauja daug kantrybės ir pasišventimto. Tačiau vaikų auklėjimas, kaip ir kiekvienas darbas, duoda gerus rezultatus tik tada, jei darbai yra gerai pasiruošta.

Kūdikio santykiai su motina
Domė Petrutytė labai vaizdžiai apibūdino kūdikio santykius su motina, tiesiog užacentavo, kad "formuojantis kūdikio fizinis ir dvasinis gyvenimas turi labai didelę įtakos žmogaus vėlesniame brendime. Vaikas jau per pirmuosius 2 metus padeda pačius svarbiausius savo gyvenimo pamatus. Ir todėl tėvai ir auklėtojai turėtų skirti ypatingą dėmesį vaikui, kol jis pradeda savarankiškai protauti".

Graziai ir išpūdingai buvo apibūdinti vaiko judesiai ir jų reikšmė charakterio ugdymui. Judesį koordinavimas ir jų apvaldymas turi didelę įtakos vaiko smegenų suformavimui. Užtat vaikui reikia sudaryti reikalingas sąlygas ką nors prasmingai, pagal jo galimybes, veikti - dirbti. Čia buvo duodama daugybė "receptų", su kuo ir kaip vaikai turėtų būti užimami, kaip prižiūrimi ir t. t.

Įdomu, kad vaikui nereikalinga jokių ypatingų žaislų. Viskas, kas naudojama namų ruošos darbams, galima lengvai pritaikinti ir vaikui. Žinoma, daiktai turi būti atitinkamai sumažinti, suprastinti. Vaikas, šluodamas kambarį, valydamas batus ir skalbdamas kur kas daugiau susikoncentruoja, negu spausdamas plastikinio šautuvo gaiduką ir šaukdamas "pau-pau".

Kodėl jaunimas kalba angliškai?

Viena iš aktualiausių šių dienų problemų — tautos savigarbą ir tėvynės meilę. Ir patriotizmo jausmas būtų daug lengviau sužadintas, jei viskas būtų laiku ir tinkamai vaikui paruošta. Kalbėdama šia tema, D. Petrutytė priminė, kad vaikams pateikiami dalykai turėtų būti taip patraukūs, kad jų nereikėtų stumti. Paimkime kalbą. Kodėl čia augęs jaunimas daugumoje kalbasi angliškai? Visai suprantama, jiems trūksta lietuviškų žodžių. Ir trūksta tų žodžių, kuriuos tėvai, neturėdami laiko ar noro, nespėjo jų išmokyti. Patys nesistegė teisingai kalbėti arba per daug įgriso vaikams su savo pamokslais.

Laisvė ir bausmė

Kalbant apie laisvę ir bausmę, buvo pastebėta, kad daugelis tėvų turėtų susidaryti klaidingas nuomones apie montessorinės sistemos propaguojamą vaiko laisvės principą. Kaip paaikškėjo, kad vaikas gali būti paliktas laisvai veikti tikrai ir tikrai, jam specialiai paruoštoje aplinkoje, kur yra jam pritaikytos darbo priemonės ir pats kambarys yra paskirtas tik tam. Tačiau ir tokioje aplinkoje vaikas neturi būti paliktas Dievo valiai, o su juo kartu turi būti ir suaugęs žmogus. Kitaip sakant, montessoriniame auklėjime vaikas turi ir privalo turėti apsisprendimo laisvę, ką ir su kuo jis nori užsiimti, bet, kaip padaryti, reikia jam labai tiksliai parodyti. Kas liečia bausmę, tai su diržu vaiko neišauklėsi. Tėvų kantrybė ir geri pavyzdžiai turės daug daugiau įtakos, negu diržas, šūkavimas ar nuolatinis tėvų bumbėjimas, kuris tikrai neprišidės tėvų autoritetui padidinti. Jį dar labiau sumažins — tai netvirtas nusistatymas tarp "taip" ir "ne". Vieną kartą pasakytas "ne" — turėtų ir likti "ne", arba, jei kas nors pažadama, tai turėtų būti be jokių papildinimų išpildoma. Kitu atveju, tėvai liktų melagiais vai-

JERUZALĖS IEVA

Dienovidžio ugnis,
Štai, neša vergai,
Kaip karalaitė,
Dukra Jeruzalės —
Magdaleną.
Nesutelpa žibai
Po jos vualinėm blakstienom,
Pagundos žavesys,
Briliantų spinduliai —
Surinko džiaugsmingai šaukiančių būrį
Paskui Jeruzalės Ievą.
Ir prisivijo jie kitą minią,
Lydinčią Kristų
GOLGOTON —

Per klonį žemės nuodėmių.
...Gražuolės burtų
nepstebėjo
Minia, Kryžiuojamo skausmu
girta!
Valdovė miršta
Ir tiesiai žvelgia
AISTRA Į KANCIAS...
Ramiai atsakė jos žvilgsniui
Kristus, —
Jos gėdos Kryžių nešas ŽMOGUS:
— Ir tavo, moteriške,
atgailos
Amžiais laukia Dangus!!

Danutė Lipčiūtė

KELIONĖ

Beliko iš manęs maža mažytė dulkė.
Norėčiau ant Tavųjų kojų, Viešpatie, nusėdus
Su Tavimi kartu keliauti:
Tyruosna, per vandenį Jordano,
Geccamanan, net pas Pilotą
net ligi Kryžiaus kalno.
O sielvarste ant gedulo akmenų nukritus,
Su bundančia diena Velykų rytą
Norėčiau prisikelt žmogum.
Tai kas, kad dulkė tik buvau maža,
kad dulkė tik esu.

Domicelė Petrutytė (kairėje) su vaikais Vaikų namuose Chicagoje, kuriuose ji tuo metu dirbo pagal Montessori sistemą. Dešinėje pati vedėja — Marija Varnienė seka vaikams lietuvišką pasaką.

IŠ MOTERŲ PASAULIO

★ Sol. Izos Motekaitienės ne. Seserys Diana ir Dana Pedainavimo studijos mokiniai gavo vėnios metu beveik išimtinai rimtų amerikoniškų populiarių dainų. Atskrendanti lėktuvu į pamokas iš Kansas miesto Genė Ugianskienė - Antanaitytė, greta religinės muzikos, išpūdingai išpildė Tatjanos liaiško sceną iš Čaikovskio operos "Eugenijus Onieginas". Programos pabaigai Veronika Tijūnelytė ir Tadas Rūta gražiai pagiedoję duetą Panis Angelicus, o Elena Bradūnaitė ir Aušra Gilytė — duetą Alleluja. (Programoj dėl mokyklose vykstančių egzaminų negalėjo dalyvauti visi studijos mokiniai). Adklėjant jaunuosius menininkus viešioms pasirodymams estetiniai atžvilgiu kiekvienam solistui buvo įteikta po rožę. Visiems akompanavo Manigirdas Motekaitis. Panašios šios studijos muzikinės popietės yra, tarsi, miniatiūriniai jaunųjų solistų pažangos egzaminai, kurie yra visuomet užrašomi į magnetofoną, kad kiekvienas galėtų pasiklausyti ir pratintis pats vertinti savo balsinį meną. Taip ir šiuo atveju, po programos jaunieji solistai klausydami savo įdainavimų ir vaišindamies gaveniškaus užkandžiais, jaukioje nuotaikoje širdingai dalinosi kritiškoms pastaboms, vedančioms į savo balsinio meno tobulėjimą.

Kaip nugalėti moterį?

John Barrymore, miręs garsiosios aktorų šeimos narys, sykį yra pasakęs: "Vienintelis kovos būdas prieš moterį yra tavoji skrybėlė. Griebk ją ir bėk!"

Amerikietės ir vedybos

93% visų amerikiečių moterų, sulaukusios 40 metų amžiaus, buvo ištekėjusios bent vieną kartą, skelbia statistinės žinios.

L. D. K. Birutės paveikslų atidengimo iškilmės

L. D. K. Birutės draugijos centrinis Chicagos skyrius įsigijo savo globėjos L. D. Kunigaikštienės Birutės paveikslą. Jį nupatė mūsų iškilusis dailininkas prof. Adomas Varnas. Atidengimo iškilmėse dalyvavo gražus birutininkų būrys, didelė dalis pasipuošusių tautiniais drabužiais ir daug svečių. Krikšto tėvais buvo Juzė Daužvardienė ir generolas Stasys Dirmantas. Atidengimo žodį tarė birutininkų pirmininkė Marta Babickienė, užakcentuodama, jog Karininkų šeimų moterų draugija, pagerbdama Lietuvos karalių ir didžiųjų kunigaikščių garsią praeitį ir pasiryždama išlaikyti šio garbingo laikotarpio tęstinumą iki vėl nušvis gražios ir šviesios dienos Lietuvai, pasirinko Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kęstučio žmoną Birutę savo draugijos globėja. Šis paveikslas yra simbolis Lietuvoje paliktos vėlavos ir, kaip vėliavą, šį Birutės paveikslą birutininkės įsipareigoja gerbti ir globoti. Krikšto tėvai buvo apdovanoti dovanomis ir gėlėmis. Taip pat buvo gėlėmis apdovanoti dail. A. Varnas ir jo žmona Marija. Po paveikslų atidengimo iškilmių vyko koncertas, kuriame dalyvavo solistė Roma Mastienė, pianistė Genovaitė Aleksūnaitė - Mitchell ir aktorė Elena Blandytė. Svečiai šiltais sutiko mūsų menininkes ir džiaugėsi šiuo kultūringai praleistu vakaru. Menininkėms taip pat buvo įteiktos gėlių puokštės. Po koncerto svečiai buvo pavaišinti.

Chicagos Lietuvių Moterų klubo Vasario 16-tosios minėjimo komitetas su pagrindine tos dienos kalbėtoja Juzė Daužvardiene (antra iš kairės). Iš k. į d.: Dalia Bobelienė, Agnė Petkuvienė (3-čia) ir Aldona Daukuvienė.

STAIGMENA VELYKŲ STALUI

STEFANJA STAŠIENĖ, Cleveland, Ohio

Su krikščionišku giliu tikėjimu į prisikėlusį Kristų, su atbundančia pavasario gamta kiekvienas jaučiame pakilusią nuotaiką. Juk kiekvieną pavasarį ir vis tuo pačiu skaištumu pražysta pirmieji sniego varpeliai, tačiau kiekvieną kartą mums atrodo, kad jie vis gražiau žydi. Taip ir šeiminiškės kiekvieną metų ruošia Velykų stalą. Dengia pagal savo tradicijas, renkasi savo mėgiamus kepinius ir t. t. Ir kiekvieną kartą vis atrodo, jog šiais metais tikrai stalas gražesnis, įvairesnis, negu pernai. Todėl norėčiau mažą staigmeną pateikti šiais metais Velykų stalui pajvirinti. Štai naujos rūšies margučiai, kurie nereikalauja tiek daug darbo juos marginant ir vis dėlto puoš stalą, bus gardūs ir visiem patiks. Tad paimkime norimą kiekį

didelių kiaušinių. Smailiu peiliu pradurkime abu kiaušinio galus, Baltimą ir trynį išpūskime; juos galima panaudoti kepimui. Kiaušinių kevalus nuplauki, nusausinti ir sustatyti į lėkštę, vieną galą užlipinus popierėliu.

Dabar paimti norimos spalvos ir kvapo želatinos po vieną dėžutę. Želatiną paruošti, kaip nurodyta ant pakelio. Tik vandens kiekį sumažinti iki ¾ puoduko, kad želatina būtų kietesnė.

Piltuvėlio pagalba pripilti kiaušinių kevalus paruošta želatina ir užklijuoti, kad neišsipiltų. Sudėti į šaldytuvą. Atėjus laikui, duoti į stalą. Kiekvieną kiaušinį palaistyti šiltu vandeniui, kad geriau nusiluptų. Paskui sudėti kiekvienam ant atskiro lapo taip, jog atrodytu, lyg lizdelyje. Tinka prie visų mūsų saldžiai duocių.

L. D. K. Birutės paveikslų atidengimo iškilmėse dainuoja sol. Roma Mastienė, akompanuoja pianistė Aleksūnaitė-Mitchell. Nuotr. B. L.

Birutininkės D.L. Kunigaikštienės Birutės paveikslų atidengimo iškilmėse. Pirm. eil. iš kair. į deš.: M. Tumienė, M. Žilienė, M. Babickienė, S. Statkevičienė, M. Toliušienė, B. Gustaitienė, gen. S. Dirmantas, p. J. Daužvardienė, prof. A. Varnas, M. Pušneraitė, M. Raubienė, E. Strikienė, P. Rėklaitienė. Antr. eil. iš kair. į deš.: J. Žitkuvienė, N. Norienė, L. Dainauskienė, A. Gudaitienė, X.X., E. Ališauskienė, V. Genienė, M. Jautakienė, X.X., G. Abramkienė, S. Oželienė, dr. J. Monstavičienė, V. Kulikauskienė, K. Leonaitienė.